

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Nina Kavran

Socialna opora mladostnikov na spletnem forumu www.tosemjaz.net

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

UNIVERZA V LJUBLJANI
FAKULTETA ZA DRUŽBENE VEDE

Nina Kavran

Mentorica: red. prof. dr. Valentina Hlebec

Socialna opora mladostnikov na spletnem forumu www.tosemjaz.net

Diplomsko delo

Ljubljana, 2015

*Zahvaljujem se mentorici red. prof. dr. Valentini Hlebec za podporo ter vse strokovne napotke
pri raziskovanju in pisanju diplomske naloge.*

*Za vso pomoč in tehnološko podporo se zahvaljujem tudi vodji programa To sem jaz, Kseniji
Lekić, in vsem ostalim urednikom spletne svetovalnice, ki so mi pomagali izvesti raziskavo.*

*Zahvala pa gre seveda tudi moji družini, ki me je tekom študija spodbujala in mi nudila oporo
za doseganje zadanih ciljev.*

Socialna opora mladostnikov na spletnem forumu www.tosemjaz.net

Spletna svetovalnica To sem jaz je namenjena vsem mladostnikom, ki imajo zdravstvene in/ali drugačne težave, s komunikacijo na forumu pa jim svetovalci nudijo koristne rešitve in socialno oporo. V diplomski nalogi sem analizirala, kakšno oporo uporabniki foruma pričakujejo in zakaj iščejo pomoč ravno na forumu. Medtem ko mladostniki emocionalno oporo še vedno v največji meri iščejo pri prijateljih in mami, pa se na forum opirajo predvsem takrat, ko potrebujejo koristne informacije in nasvete. Rezultati kažejo, da so največji vzrok za iskanje opore na forumu težave, ki so povezane s telesom, spolnostjo in drogami (zasvojenostjo). Kot največji prednosti foruma navajajo popolno anonimnost in strokovnost odgovorov, kar je uporabnikom pomembno predvsem takrat, ko gre za probleme, povezane s spolnostjo. Forum obiskuje tudi velik delež takšnih, ki so mnenja, da se v stiski ne morejo obrniti na nikogar, vendar pa socialna izključenost posameznika ne vpliva na pogostost obiskovanja foruma, prav tako pa takšnim posameznikom na forumu ni pomembna komunikacija s sovrstniki. Uporabnikom je torej najbolj pomembno, da od svetovalca dobijo koristne informacije, kar jih večina tudi prejme, to pa se kaže tudi pri njihovem zadovoljstvu.

Ključne besede: socialna opora, mladostniki, spletna svetovalnica, forum, www.tosemjaz.net.

Social support of adolescents in the online forum www.tosemjaz.net

Online counseling To sem jaz is designed for all youth, which have health, mental and/or other various problems. By communicating on the forum, consultants offer them useful solutions and social support. In this thesis I have analysed, what sort of support the users of the forum expect and why they are looking for help specifically on the forum. Adolescents are still looking for the emotional support from a friend or mother, but they rely on the forum especially when they need useful information and tips. The results show, that the biggest cause for support searching on the forum are the problems, associated with the body image, sexuality and drugs (addiction). They state the full anonymity and professionalism of the answers as the biggest advantages of the forum. This is most important for the users, especially when it comes to the problems associated with sexuality. Forum is visited by a large proportion of those, who think that they cannot turn to anyone else, although the social exclusion does not affect the frequency of the visits. Also, the communication with peers on the forum is not so important to those individuals. Therefore, the gain of an useful professional advice is the most important for the users, which most of them receive, while it also reflects at their satisfaction with the forum itself.

Keywords: social support, adolescents, online counseling, online forum, www.tosemjaz.net.

KAZALO

1	UVOD	7
2	SOCIALNA OPORA	9
2.1	Opredelitev socialne opore	9
2.2	Modeli socialne opore	10
2.3	Socialna omrežja.....	12
2.4	Mladi, njihova omrežja in socialna opora	14
3	MLADOSTNIKI V SODOBNI DRUŽBI	16
3.1	Osebnostno oblikovanje v adolescenci.....	16
3.2	Današnji svet mladih	17
4	SPLETNI FORUM	19
4.1	Spletna socialna opora	21
4.2	Primer foruma To sem jaz	22
5	EMPIRIČNI DEL	25
5.1	Metodologija in cilj raziskovanja	25
5.2	Analiza spletne ankete	26
5.2.1	Opis vzorca	26
5.2.2	Vpogled v forum TSJ.....	27
5.2.3	Iskanje pomoči pri posameznikih iz osebnega življenja.....	32
5.2.4	Ocena osebnostnih lastnosti	34
5.2.5	Testiranje hipotez.....	36
6	ZAKLJUČEK	44
7	LITERATURA	47
	PRILOGE	51
	Priloga A: Anketni vprašalnik	51
	Priloga B: Izpisi iz SPSS-a	55

KAZALO SLIK

Slika 2.1: Teoretični model omrežij socialne opore – trije koncentrični krogi.....	12
Slika 4.1: Naslovna stran foruma To sem jaz.....	23
Slika 5.1: Pogostost obiskovanja foruma	27
Slika 5.2: Razlogi za aktivnost na forumu TSJ	28
Slika 5.3: Pomembnost vsebin za pridružitve k forumu TSJ	29
Slika 5.4: Zadovoljstvo s prejetimi pomočmi oz. odgovori.....	30
Slika 5.5: Pričakovana in prejeta pomoč na forumu TSJ	30
Slika 5.6: Ocena pomembnosti posameznih prednosti foruma TSJ.....	31
Slika 5.7: Posamezniki, pri katerih iščejo oporo	32
Slika 5.8: Vrsta pomoči	32
Slika 5.9: Strinjanje s trditvami.....	34
Slika 5.10: Samopodoba.....	35
Slika 5.11: Zadovoljstvo s prejetimi oporami glede na vrsto pomoči	40
Slika 5.12: Iskanje emocionalne opore pri posameznikih.....	41

KAZALO TABEL

Tabela 5.1: Opis vzorca.....	26
Tabela 5.2: Vrsta iskane pomoči pri različnih osebah	33
Tabela 5.3: Korelacija med "socialno izključenostjo" in "pogostostjo obiskovanja"	36
Tabela 5.4: Iskanje emocionalne opore in koristnih inf. med socialno vključenimi/izključenimi anketiranci	37
Tabela 5.5: Korelacija med "vsebinami – spolnost in spolno zdravje" in "anonimnostjo foruma" in »strokovnost odgovorov«.....	38
Tabela 5.6: Korelacija med "vsebinami – družbeni odnosi ter družinski odnosi" in "komunikacijo s sovrstniki"	39
Tabela 5.7: Iskana opora na forumu glede na spol.....	42
Tabela 5.8: Iskana opora na forumu glede na starost.....	43

1 UVOD

Vsak posameznik se v primeru, ko potrebuje različne oblike pomoči, lahko obrne na različne vire opore, kot so npr. (poleg raznih institucionalnih ustanov) partner, sorodniki, prijatelji in znanci, čedalje več ljudi pa v kritičnih situacijah išče tolažbo tudi na internetu. Z razširjenostjo interneta je nastalo tudi več različnih načinov oz. orodij za medsebojne interakcije preko spleta (npr. socialna omrežja, blogi, forumi ipd.), preko katerih se med seboj virtualno povezujejo posamezniki, ki imajo določene skupne značilnosti ter si nudijo oziroma iščejo različne vrste socialne opore (Oblak 2000). Nekateri iščejo zgolj emocionalno oporo, spet drugi želijo konkreten nasvet za rešitev njihovih težav.

Internet s svojo anonimnostjo predstavlja prednost, ko posameznik potrebuje pomoč, saj se lahko znajde v situaciji, ki je ni pripravljen zaupati nikomur, prav tako pa je mogoče najti pozitivne družbene interakcije tudi brez stika v živo (oz. face-to-face sodelovanja) (Bambina 2007).

Danes je na spletu več različnih kibernetских svetovalnic in forumov za opolnomočenje. Eno takšnih spletnih svetovalnic, To sem jaz (v nadaljevanju TSJ), so razvili na Oddelku za socialno medicino in promocijo zdravja Zavoda za zdravstveno varstvo Celje (ZZV Celje). Ta svetovalnica mladostnikom omogoča javno in anonimno elektronsko komuniciranje ter dostop do brezplačnega strokovnega posvetovanja na različnih področjih. Svetovalnica TSJ uporablja spletno komunikacijo z aktivnim spremljanjem foruma, na katerem poteka predvsem dvosmerno komuniciranje med uporabnikom in strokovnim svetovalcem (Cugmas in drugi 2013).

Sodelovanje v spletnih forumih ima že dolgo zabeležene pozitivne učinke na posameznike (Cugmas in drugi 2013), saj imajo ti občutek anonimnosti, kar jih spodbuja k izražanju svojih pozitivnih ali (bolj pogosto) negativnih čustev, hkrati pa imajo uporabniki tovrstnih skupnosti občutek, da so se zmožni učinkovito soočiti s svojimi težavami, prav tako pa imajo tudi več možnosti za dostop do različnih informacij, ki jih potrebujejo (Petrovič in Petrič 2014).

Leta 2013 smo v okviru Metodološkega praktikuma, s sodelovanjem ZZV Celje, opravili evalvacijo spletnega mesta TSJ, sama pa sem se odločila, da forum analiziram še iz vidika opolnomočenja uporabnikov.

Diplomska naloga je sestavljena iz teoretičnega in empiričnega dela. V teoretičnem delu bom najprej opredelila koncept socialne opore in socialnih omrežij, nato bom opisala razvoj obdobja mladostnikov v sodobni družbi, na koncu teoretičnega dela pa bom opisala še fenomen spletnih forumov ter predstavila forum na spletni svetovalnici TSJ. V drugem, empiričnem, delu naloge bom na podlagi podatkov, pridobljenih s spletno anketo, analizirala naslednja raziskovalna vprašanja, ki jih bom na začetku empiričnega dela opredelila kot hipoteze.

1. Kakšne težave bremenijo mladostnike, da se odločijo iskati oporo na spletnem forumu, in kdo so ti uporabniki (njihove osebne lastnosti)?
2. Ali tisti posamezniki, ki se počutijo socialno izključeni, bolj pogosto obiskujejo forum in na forumu v večji meri iščejo emocionalno oporo? *(to raziskovalno vprašanje je povezano s H1 in H2)*
3. Katere so glavne prednosti foruma? Ali anonimnost in strokovnost odgovorov predstavljata glavni prednosti foruma za tiste mladostnike, ki jih bremenijo bolj intimne težave? *(to raziskovalno vprašanje je povezano s H3)*
4. Kakšno oporo uporabniki v večini iščejo na forumu ter kakšno prejmejo? Ali so zadovoljni s prejeto oporo? *(to raziskovalno vprašanje je povezano s H4)*
5. Kakšno oporo mladi iščejo pri posameznikih iz osebnega življenja in kdo so njihovi najpogostejši viri opore? Ali so prijatelji in družina še vedno najpogostejši vir emocionalne opore? *(to raziskovalno vprašanje je povezano s H5)*
6. Kakšne so razlike po spolu in starosti glede na iskano vrsto opore na forumu? *(to raziskovalno vprašanje je povezano s H6)*

2 SOCIALNA OPORA

2.1 Opredelitev socialne opore

Začetki raziskovanja socialne opore segajo v sedemdeseta leta, ko so najvplivnejši avtorji, Cassel, Caplan in Cobb, opredelili socialno oporo kot občutek pripadnosti in sprejemanja pri drugih (Hlebec in Kogovšek 2003). Vsi trije avtorji so izhajali iz dejstva, da se socialna opora pojavi kot zaščita pred stresnimi obolenji in zdravjem posameznika.

Že Cassel (v Hlebec in Kogovšek 2003) je trdil, da sta stres in socialna opora v večini primerov povezana dejavnika, saj lahko npr. izguba družinskega člana v eni smeri zmanjša, v drugi smeri pa poveča željo po prejemanju opore. Medtem ko je Cassel poudarjal pomen najbližjih vezi, pa je Caplan opazoval tudi odnose med bolj oddaljeno skupino posameznikov in tako socialno oporo razdelil na tri vrste pomoči, in sicer na emocionalno, materialno in informacijsko oporo (Hlebec in Kogovšek 2003). Za razliko od Cassela in Caplana pa je Cobb pri raziskovanju socialne opore dajal pomemben poudarek tudi na vzajemnost med posamezniki. Vsaka informacija, ki da posamezniku občutek sprejemanja in spoštovanja, vpliva na njegovo samoudobje v družbi, ki pa je odvisno od njegovih sociodemografskih dejavnikov, pričakovanj in norm, katera so pri bližnjih odnosih bolj dolgoročnejša in ne tako stroga kot pri oddaljenih skupinah (Hlebec in Kogovšek 2003).

Kasnejše opredelitve socialne opore poudarjajo komunikacijski proces med posameznikom in družbo, ki, po Vauxu, povezuje socialna omrežja, oblike socialne opore ter subjektivno evalvacijo posameznika o kakovosti opore (Hlebec in Kogovšek 2003).

Z novejšimi raziskavami in razsežnostjo socialne opore vrste opore delimo na instrumentalno oz. materialno (npr. izposoja materialnih dobrin – denarja, oblek itd.), informacijsko oporo (informacije, ki jih posameznik potrebuje npr. ob vpisu v šolo, iskanju zaposlitve), emocionalno oporo (npr. pomoč, ko se znajdemo v krizi zaradi izgube bližnjega, službe in podobno) ter neformalno socialno oporo oz. druženje (obiski, skupno preživljanje časa) (Novak in drugi 2004).

Pod socialno oporo torej lahko pojmujeemo odnose med skupino ljudi, ki si, z izmenjavo (ne)verbalne komunikacije, prenašajo neko naklonjenost oz. skrb do drugih, in s tem lajšajo stres posameznika ter si tako priznavajo vrednost socialne opore in pripadnost družbi.

Z zgodnjimi teorijami o korelaciji socialnih odnosov z zdravjem in počutjem so se kasneje razvile hipoteze o pozitivnih učinkih družbenih odnosov na posameznikovo mentalno in fizično počutje. Pomemben vir raziskovanja socialne opore pa je predstavljala tudi psihologija skupnosti. Tu gre za raziskovanje opore na področju lokalne skupnosti, v okviru katere nudi oporo tako profesionalno kot prostovoljno osebje tistim, ki se nezadostno oz. neučinkovito spopadajo s stresnimi situacijami (Hlebec in Kogovšek 2003). Tudi področje raziskovanja otroka in njegovih osebnostnih karakteristik pripisuje pomemben del raziskovanja socialne opore. Že sama vzgoja v primarni družini izoblikuje otrokov emocionalni odnos do sebe in do drugih (Kogovšek 2001), kar posledično vpliva na posameznikovo dožemanje socialne opore.

2.2 Modeli socialne opore

Z večjimi viri socialne opore so se izoblikovali tudi različni modeli socialne opore.

Model splošnih učinkov in *model opore kot zaščite* pristopata k raziskovanju socialne opore z vidika posledic stresa na zdravstveno stanje in počutje posameznika. Medtem ko model socialne opore kot zaščite sloni predvsem na zaščiti pred stresom, pa model splošnih učinkov dobrodejno učinkuje na mentalno in fizično zdravje posameznika, neodvisno od tega, ali so prisotne stresne sile ali ne (Hlebec in Kogovšek 2003). Skratka, oba modela imata pozitiven učinek na počutje posameznika, vendar pa lahko nastopi težava, ko je nek dejavnik zaščita in breme hkrati. Tako lahko posameznik, ki nudi tolažbo oz. emocionalno oporo nekemu, ki je izgubil službo, povzroči še dodaten stres in poslabša počutje posameznika, ki je pričakoval npr., da mu bo dajalec opore posodil manjšo vsoto denarja ali t. i. materialno oporo. Takšna percepcija lahko pri prejemniku opore spodbuja občutek nerazumljivosti in nesreče.

Iz tega izhajata tudi *model izvedene* in *model dobljene opore*. Tu se opora meri na osnovi prejemnikovega dožemanja prejete opore, ki pa ni nujno enaka tisti opori, ki bi lahko bila, če bi bilo potrebno, ponujena s strani prejemnika. To je zopet lahko posledica počutja in zdravja posameznika. Prejeta opora je na nek način posledica razpoložljivosti virov, ki jih posameznik potrebuje, da se spopade s težavo, in tega, kako bo dajalec opore zaznal to težavo (Sarson v Hlebec in Kogovšek 2003). Na percipacijo socialne opore imata vpliv tudi priključ spomina in kognitivna shema opore, ki pa je z različnimi izkušnjami bolj utrjena in lahko nudi boljšo oporo (Hlebec in Kogovšek 2003). Če sklepamo na podlagi preteklih izkušenj in osebnosti posameznika, lahko opazimo neko shemo različnega interpretiranja socialne opore. Tako

posamezniki, ki jim je opora vsakdanja, pogosteje uporabljajo oz. nudijo oporo ter imajo boljši spomin opornih dejanj kot tisti, ki jim je pojem socialne pomoči bolj kot ne tuj in se zato manj učinkovito spoprijemajo s svojim bremenom. Nasprotujoči pa so rezultati raziskave (Ross v Hlebec in Kogovšek 2003), ki kažejo na to, da so posamezniki z višjim rangom percipirane opore bolj pozitivno implicirali izkušnje neopornih dejanj. Percepcija se tako razlikuje od posameznika do posameznika, odvisno od osebnostnih značilnosti, (ne)opornih dejanj in odnosov.

Na raziskovanje odnosov in integriranosti posameznika v neko skupino oz. socialno omrežje pa se osredotoča model *socialne integriranosti*. Ta model v prvi vrsti raziskuje povezanost posameznika v okviru lokalnih ali najbližjih skupin ter stopnjo te povezanosti znotraj samega omrežja (Hlebec in Kogovšek 2003). Pri raziskovanju integriranosti v najširših okoljih, kot so npr. sosedske skupnosti, vključevanje v zunanja društva in organizacije ipd., je potrebno ugotoviti, ali ti odnosi res ščitijo pred stresom in zdravjem in ali so rezultati res dobrejani. Prav tako so problematični merski instrumenti raziskovanja, saj zajemajo različne pokazatelje socialne povezanosti (Hlebec in Kogovšek 2003). Drugi del raziskovanja se osredotoča na bolj intimno integriranost. Pomembni drugi so ključni element za učinkovito potrebno oporo, saj je opazna razlika med ljudmi, ki imajo v svoji skupini vsaj enega bližnjega, in med tistimi, ki ga nimajo, vendar pa je po Vauxovem mnenju (1988) pomembno omejiti raziskovanje intimnejše povezanosti, saj najširši odnosi prav tako pripomorejo k zadovoljevanju določenih potreb (npr. posojilo denarja, najem stanovanja ...). Pri raziskovanju družbene povezanosti se je potrebno osredotočiti tudi na velikost omrežja in njegovo gostoto, vendar pa, medtem ko ni nujno, da po teh indikatorjih ugotovimo, kako je opora učinkovita, lahko preučujemo, kakšne so značilnosti omrežja, funkcije in kvaliteta (Hlebec in Kogovšek 2003).

Zadnji model, *model socialne opore kot transakcijskega procesa*, oporo raziskuje v okviru »transakcijskega procesa med osebo in njenim omrežjem, ki poteka znotraj spreminjajočega se ekološkega konteksta« (Vaux v Hlebec in Kogovšek 2003, 114). Na ta proces vplivajo karakteristike osebnosti, medosebni odnosi in dejavniki opornih dejanj, od njihove interakcije pa je odvisna tudi percepcija opore, pri čemer še vedno ni mogoče ugotoviti, ali bo oporno dejanje učinkovito ali ne (Hlebec in Kogovšek 2003). Še en vidik socialne podpore kot element socialne povezanosti pa predstavljajo sociološke raziskave, ki se ukvarjajo z vprašanjem vpliva osebnih omrežij (Hlebec in Kogovšek 2003).

2.3 Socialna omrežja

Socialna omrežja pojmuje pod množico alterjev (posameznik, skupine, razne institucije ...), ki so med seboj povezani in imajo skupne interese.

Analiza socialnih omrežij izhaja iz merjenja odnosov in značilnosti med člani omrežja, pri čemer razsežnost socialne opore meri več indikatorjev omrežij, kar pomeni, da značilnosti socialnega omrežja (velikost in gostota omrežja, demografske lastnosti članov omrežja) integrirajo tudi z zdravjem in počutjem posameznika (Hlebec in Kogovšek 2003).

V okvir analize socialnih omrežij vključujemo popolna (gre za skupino enot (npr. razred), med katerimi je opazna najmanj ena relacija) in osebna oz. egocentrična omrežja (gre za posameznika (ego) in relacijo/relacije med njim in drugimi alterji) (Novak in drugi 2004). Egocentrično omrežje temelji na odnosu ega z drugimi alterji, katere ego sam izbere v svoje omrežje in jih razvrsti po krogih. Takšen hierarhičen pristop merjenja egocentričnih omrežij sta razvila Antonucci in Kahn, leta 1980.

Slika 2.1: Teoretični model omrežij socialne opore – trije koncentrični krogi

Vir: Kahn in Antonucci v Sugarman (1986, 11).

Zgornja slika prikazuje respondenta (ego) in tri kroge okoli njega. Bližji kot je krog, bolj tesni in pomembni so odnosi z drugimi alterji v respondentovem omrežju. Egocentrična omrežja so torej socialne vezi med egom in alterji, katerih moč je odvisna od vrste opore.

Na izbiro vrste socialne opore tako vplivajo tudi lastnosti oziroma vsebina odnosa. Tako emocionalno oporo v večjem deležu nudijo bolj bližnje vezi (družina in najbližji prijatelji), za katere je značilno, da prav tako lahko hkrati nudijo več vrst opore, medtem ko je za širše vezi oziroma sosedske odnose značilna bolj instrumentalna opora (Hlebec in Kogovšek 2003). Družinske vezi so torej tiste, ki so za socialno oporo najbolj pomembne. Stopnja dajanja oziroma prejemanja opore pa je z oddaljenostjo sorodstvenih vezi čedalje manj intenzivna.

Osebe, ki imajo v svojem omrežju večjo skupino ljudi, imajo na voljo več različnih virov opore, prav tako pa imajo več možnosti, da dobijo iskano oporo, saj je z velikostjo omrežja pogojena tudi dostopnost do opore. Takšna omrežja so boljša, ko posameznik v večji meri potrebuje neformalno oporo. V manjšem omrežju ima posameznik določeno število ljudi, na katere se lahko obrne v krizni situaciji, kar lahko privede do stresnih odnosov in večjega bremena med posamezniki (Hlebec in Kogovšek 2003). Velikost omrežja, ne glede na to, ali gre za širše ali intimnejše vezi, ne vpliva pomembno na to, kako učinkovito oz. kakovostno pomoč posameznik prejme. Za razliko od velikosti omrežja pa lahko pri gostoti tega govorimo o ustreznosti socialne opore. Z gostoto omrežja se viša stopnja socialne opore in hkrati nižja stopnja stresnosti (Hlebec in Kogovšek 2003), hkrati pa je potrebnega več truda za ohranjanje takšnega omrežja, saj obstaja več možnosti, da se bo posameznik, z bolj gosto povezanim omrežjem najbližjih, za potrebno oporo obrnil na svoje bližnje, predvsem takrat, ko gre za emocionalno oporo. Kljub temu da ima gostota omrežja vpliv na socialno oporo, pa ni edini dejavnik, s katerim merimo značilnosti opore in to, ali je opora zares učinkovita. Ne smemo pozabiti na ključno stresno situacijo in značilnosti odnosov v omrežju (Sarason v Hlebec in Kogovšek 2003), poleg tega pa sta pomembna dejavnika tudi sestava in kakovost, ne le omrežja, temveč tudi odnosov (Hlebec in Kogovšek 2003).

Merjenje počutja in zdravja posameznika je ključno tudi z vidika posameznikovega dožemanja kakovosti in razsežnosti socialne opore, ta ugotovitev pa je dala motiv za raziskovanje socialne opore tudi z vidika socialnopsihološke usmerjenosti, ki socialno oporo pojmuje kot neko transakcijo in interakcijo med odnosi, ki imajo daljše obdobje (npr. družina) (Hlebec in Kogovšek 2003), vendar pa na podlagi različnih vrst odnosov ni moč sklepati na učinkovitost opore. O tem, kako močna je opora znotraj nekega odnosa, nam več pove

vsebina odnosa (npr. emocionalna, materialna opora), saj je ta lahko skupna več različnim vrstam odnosov.

Intenzivnost socialne opore in vsebina odnosa pa sta odvisni tudi od spremenljivk, kot sta spol in starost posameznikov. Opazno je, da so moški tisti, ki prejemajo več opore od žensk kot ženske od njih. Ženske namreč veljajo za rahločutne in pozorne, medtem ko moški ne kažejo večjega odziva na potrebe drugih. Tudi s starostjo se socialna opora spreminja. Novak in drugi (2004) ugotavljajo, da se najmlajše generacije običajno tako za materialno kot za emocionalno pomoč obračajo predvsem na starše, kasneje pa tudi na prijatelje in na partnerja. V srednjih letih, ko si posameznik še vedno ustvarja kariero, imajo manj primarnih odnosov in so v večji interakciji s partnerjem, prijatelji, sodelavci itd, medtem ko se starejše generacije vračajo na družinsko omrežje, predvsem z otroki, izgubljajo pa stike z vezmi zunaj družinskega kroga (Novak in drugi 2004).

2.4 Mladi, njihova omrežja in socialna opora

Prva generacija predstavlja obdobje v življenju, ki je zaznamovano s številnimi spremembami. Nekateri še vedno živijo doma, se izobražujejo, medtem ko drugi že iščejo svojo lastno identiteto ter življenjsko pot. Mladi imajo zaradi veliko življenjskih odločitev tudi velika socialna omrežja, katerih sestava se večkrat spreminja.

Študija o socialni opori prebivalcev Slovenije¹ (Ferligoj in drugi 2002) je pokazala, da se mladostniki med 15. in 19. letom starosti po emocionalno oporo v velikem deležu obračajo še vedno na družinske člane, največkrat v primeru daljše bolezni (običajno je v tem primeru glavni vir opore mama) in finančne pomoči. Za takšen rezultat je verjetno pomemben dejavnik, da mladostniki v tej starostni skupini v veliki meri še vedno živijo pri starših in nimajo zaposlitve. S starostjo se sicer kažejo razlike, saj se po 20. letu (v obdobju odraslih mladostnikov) posameznik obrača tudi na bolj formalna omrežja (različne organizacije) in na partnerja (Dremelj in Nagode 2005). Razliko lahko najdemo tudi v iskanju vrste opore. Pri mlajši generaciji je moč zaznati, da v večjem odstotku iščejo emocionalno oporo, medtem ko starejši mladostniki poudarjajo tudi delež materialne opore. Močno emocionalno oporo mladostnikom nudijo tudi prijatelji (Hlebec in Kogovšek 2003), saj mlajše generacije veliko

---

¹ Raziskavo o omrežjih socialne opore prebivalcev Slovenije sta v letu 2002 izvedla Center za metodologijo in informatiko Fakultete za družbene vede v Ljubljani in Inštitut RS za socialno varstvo v sodelovanju s Cati centrom (Dremelj in Nagode 2005, 283).

prostega časa namenijo prav druženju z bližnjimi prijatelji. V povprečju mladostniki dobivajo zadostno emocionalno oporo in so z njo tudi zadovoljni (Dremelj in Nagode 2005).

Če se ponovno osredotočimo na vire socialne pomoči, so pri potrebi po emocionalni opori glavni viri opore predvsem ženske, kar velja tudi na splošno, ne glede na starostne omejitve. Mladenci se za razliko od punc večkrat zatečejo tudi k očetom, predvsem takrat, ko potrebujejo finančno pomoč, medtem ko je mama, ne glede na spol, tisti vir pomoči, ko gre za bolezensko situacijo. Kot že omenjeno, imajo tako moški kot ženske v svojem omrežju večino prijateljev, ženske pa se, v večjem deležu od moških, rade obračajo tudi na sorodstvene vezi (Dremelj in Nagode 2005).

S sociodemografskega vidika so opazna odstopanja tudi glede na kraj bivanja. Razlike so predvsem pri materialni opori. Po Dremelj in Nagode (2005) ima mestna mladina največ finančne opore (npr. izposoja denarja), medtem ko imajo mladi iz ruralnega okolja večjo stopnjo opore pri večji materialni opori (npr. pomoč pri delu okoli hiše). Tako se mladi iz mestnega okolja v večji meri obračajo na prijatelje in starše, vaška mladina pa pomoč išče tudi pri daljših sorodstvenih vezeh. Na to vpliva tudi dejstvo, da so si sorodniki, ki živijo v isti vasi, običajno bolj blizu kot sorodniki, katerih je krajevna razdalja večja. Mladi iz vaških naselij se, v primerjavi z mladimi iz urbanega okolja, za emocionalno oporo večkrat zanesejo tudi na sorodstvene vezi (Dremelj in Nagode 2005).

Mladi, ki imajo najmanjša omrežja socialne opore, večinoma (več kot dve tretjini) izhajajo iz izvornih družin² (Dremelj in Nagode 2005, 294), razlog za to pa lahko najdemo v tem, da imajo takšne družine običajno v omrežju najbolj intimne člane.

Seveda pa je kar nekaj mladostnikov, ki se za potrebno oporo ne morejo obrniti na nikogar. Takšnih je več, ko gre za materialno oporo, in zelo majhen delež, ko gre za emocionalno oporo.

---

² Člani izvorne družine so posamezniki, ki v gospodinjstvu živijo s starši, brati, sestrami, ne pa tudi s partnerjem in/ali otrokom (Dremelj in Nagode 2005, 284).

3 MLADOSTNIKI V SODOBNI DRUŽBI

3.1 Osebnostno oblikovanje v adolescenci

Proces življenjskega obdobja med otroštvom in odraslostjo, v katerem posameznik izoblikuje svojo osebnost na osnovi svojih psihofizičnih dispozicij in interakcije s socialnim in fizičnim okoljem, imenujemo adolescenca (Ule in Miheljak 1995). V tej fazi odraščanja si posameznik oblikuje socialno prepoznavno identiteto glede na svoj položaj v družbi, organizacijo potreb, vrednotenje svojih sposobnosti in dojemanje samega sebe, hkrati pa razvija socialne vloge, medosebne odnose in priprave na družino in delo. Za čim boljši položaj v družbi se od posameznika pričakuje, da z zgodnejšim vključevanjem v izobraževalne institucije pridobi različna priznanja in si tako nabere več kulturnega kapitala.

Pod takšnim pritiskom izobraževalnega procesa in kulturizma, ki sta postala pomembni sili pri rasti kariere in konkurenčnosti posameznika, so tako življenjski stili starejših vrstnikov, pod vplivom medijev, prešli v zgodnejša leta. Razširjanje mladosti v leta otroštva postavlja pod vprašaj otroštvo kot samostojno biografsko obdobje zavarovane in družinsko nadzorovane rasti posameznika (Ule in drugi 2000). To potrjuje tudi več raziskav o poteku odraščanja, saj rezultati kažejo, da se sociokulturni kriteriji vedno bolj pomikajo v zgodnjo mladost in otroštvo, medtem ko se ekonomski kriteriji pomikajo v poznejša leta.

Na razvoj posameznika v adolescenci tako vplivajo notranji in zunanji dejavniki, ki pa si med seboj večinoma nasprotujejo, saj že samo duševno stanje posameznika včasih ni skladno z njegovo socialno realnostjo in izpolnjevanjem razvojnih nalog. Da adolescentu uspe reševati te razvojne naloge, pa avtorja Ule in Miheljak (1995) interpretirata model, ki deluje na treh ravneh: »a) na ravni socializacije (gre za sistem različnih dejavnikov in okolij, ki vplivajo na delovanje posameznika); b) na ravni osebnostrnega razvoja (razvoj notranjih in zunanjih kompetenc, ki vpliva na proces zorenja); c) na medosebni ravni (razmere v neposrednem fizičnem in socialnem okolju in medosebni odnosi)« (Ule in Miheljak 1995).

Za socializacijski proces posameznika v času adolescence je torej pomembno, da je posameznik sposoben, sočasno z vplivom okolja in politično-ekonomskih sprememb, oblikovati svojo lastno identiteto, ki bo družbeno priznana oziroma sprejeta.

3.2 Današnji svet mladih

S podaljšanjem mladosti in izobraževanja se spreminja tudi konstruiranje mladostniškega vsakdana. Poleg družinske in institucionalne vzgoje ima tudi kultura pomembno funkcijo pri določanju vedenjskih vzorcev posameznika, ter s tem njegovih norm in življenjskih vrednot, medtem ko raznolika »mladinska kultura«³ bolj določa stil glasbe in mode, politično usmerjenost, religioznost, preživljanje prostega časa ipd.

Mlajše generacije danes niso več odraz tradicionalne vzgoje, temveč, bolj kot ne, sovpadajo z družbenim gibanjem in samouresničitvijo (Ule 2008). Mladi se morajo torej, v konkurenci z drugimi, neprestano boriti za ohranjanje svojega položaja in doseganje zadanih, to pa lahko označimo tudi kot razlog za preobremenjenost današnje mladine. Za soočanje s takšnimi kriznimi situacijami pa je nujno potreben prosti čas.

Mladi pomemben del svojega časa namenijo prostočasnim dejavnostim, torej dejavnostim, ki ne spadajo med izobraževalne, službene ali družinske obveznosti (Dumazedier v Lavrič in drugi 2011). V tem življenjskem obdobju imajo več svobode pri izbiri preživljanja prostega časa. Nekateri se vključujejo v razne športne, artistske in podobne (zunaj)šolske dejavnosti, drugi ta čas namenijo predvsem za druženje s sovrstniki in družino, nekateri pa svoj prosti čas raje preživljajo na internetu. Po najnovejših obsežnih raziskavah (2010) slovenske mladine se je, v primerjavi z ugotovitvami v letu 2000, občutno povečalo preživljanje prostega časa na spletu, medtem ko mladi čedalje manj gledajo televizijo in opravljajo gospodinjstva (Lavrič in drugi 2011). Takšen vpliv medijev ponuja mladostnikom novo obliko socializacije. Mladi uporabljajo medije tako za zabavo (poslušanje glasbe, brskanje po internetu ...), oblikovanje samopodobe in občutek povezanosti v mladostniški subkulturi, kakor tudi za reševanje problemov (Ule 2008). Mediji imajo tako tudi pozitivne učinke. V nasprotju z zabavnimi vsebinami (npr. socialna omrežja) so informativne vsebine na spletu predstavljene kot pozitiven indikator psihosocialnega razvoja posameznika, saj je informiranje mladostnikov v današnjem času pomembno, ker si posamezniki v času adolescence še vedno razvijajo identitetni status in sprejemajo pomembne odločitve (Cugmas in drugi 2013). Zanimiva pa je tudi ugotovitev, da imajo mladi, ki večino prostega časa preživijo na spletu, v šoli boljše ocene (Kirbiš 2011).

---

³ Mladinska kultura je izraz skupinskih dejavnosti mladih pri poskusih osamosvajanja od odraslih in simbolni predelavi realnosti, ki naj pomaga pri reševanju krize identitete v mladosti (Ule 2008).

Z razvojem IKT so se pojavile razne virtualne skupnosti, preko katerih mladostniki, z novimi informacijami in komuniciranjem, obvladuje svoje negotovosti ter razvija medosebne odnose in nova poznanstva. Po ugotovitvah raziskave o slovenski mladini⁴ (2010) mladostniki v veliki meri svoj čas na računalniku preživljajo na spletnih socialnih omrežjih (47,8 %), kljub temu pa naj uporaba spletne platforme za komuniciranje ne bi vplivala na medosebno druženje (Kirbiš 2011). IKT lahko torej pojmuje kot neko dopolnilo neposrednega komuniciranja.

V sodobni družbi sta vse bolj pogosta virtualno druženje ter iskanje informacij in pomoči na internetu, razlog za to pa lahko najdemo v anonimnosti, ki jo internet ponuja, in v organiziranosti prostega časa pod vplivom pritiska družbe, kar pa je pomemben faktor kvalitete življenja mladih.

---

⁴ Raziskava Mladina 2010 je bila izvedena v okviru Urada RS za mladino, s strani raziskovalcev Filozofske fakultete v Mariboru in podjetja Interstat, d. o. o. (Mladina 2010).

4 SPLETNI FORUM

Računalniško posredovana komunikacija vse bolj intenzivno usmerja naše vsakdanje življenje, kar pomeni, da se je, zaradi naglega razvoja in interaktivnosti informacijsko-komunikacijske tehnologije, posledično korenito spremenil tudi naš način družbenega komuniciranja. Tako Smith in Kollock (v Oblak 2000) poudarjata, da ima tehnologija največje efekte ravno takrat, ko spremeni načine, prek katerih se posamezniki povezujejo in komunicirajo med seboj.

Spletni forum lahko definiramo kot elektronsko ustvarjeno okolje oz. prostor, v katerega se vključujejo posamezniki s podobnimi interesi, ki med seboj razvijajo odnose s sodelovanjem v javnih razpravah. V takšnem mediju komuniciranja se lahko razvijejo socialne strukture, ki določene posameznike združijo v neko virtualno skupnost, vendar pa je pomen takšne skupnosti pogojen s skupnim sistemom postavljenih norm in pravil. Na merilo skupnosti na mreži so opozarjali že številni avtorji, saj obstoj prostora za skupinsko komuniciranje še ne pomeni, da ljudje, ki komunicirajo v tem prostoru, tvorijo skupnost (Petrovčič in Petrič 2008). V tem primeru gre le za komunikacijska sredstva, ki jih omogoča tehnološka platforma.

Po Skrt (2002) komuniciranje med udeleženci forumov snovi na skupinski in asinhroni izmenjavi tekstovnih sporočil, kar pomeni, da komunikacija poteka neodvisno od časa. Uporabniki lahko na forumu sodelujejo aktivno ali pasivno. Pasivni uporabniki običajno obiskujejo spletne forume z namenom prebiranja informacij na določeno tematiko problema, medtem ko aktivni uporabniki odpirajo nove teme in, z vprašanji in odgovori, razpravljajo v že odprtih diskusijah (Skrt 2002). V že odprtih temah so vse napisane objave uporabnikov vidne vsakemu obiskovalcu, na ta način pa se določeni diskusiji lahko priključi vsak posameznik, ki je naklonjen izbrani aktivnosti in s svojim aktivnim pristopom gradi virtualne medsebojne odnose.

Skrt (2002) navaja, da je forum navadno strukturiran najprej z naslovom, ki obravnava določeno temo, znotraj te teme pa so objavljena sporočila posameznikov, kar ponazarja na drevesno strukturo, obstajajo pa tudi forumi, na katerih lahko vidimo vsebino objavljenih sporočil že ob kliku na forum. Objave so običajno datumsko razvrščene ena pod drugo ter, poleg sporočila, vsebujejo podatke o avtorju in čas objave, avtor objave pa ima pravico, da

svoje sporočilo ureja in briše. Sporočilo, ki ga na forum objavi posameznik, je shranjeno in vidno toliko časa, kolikor je predhodno določil administrator foruma, medtem ko ima, zaradi kršenja raznovrstnih pravil (npr. žaljenje drugih članov, uporaba vulgarnih besed ipd.), moderator foruma pravico, po svoji presoji, urejati in brisati nezaželenne objave ali pa celo uporabniku prepovedati oz. mu onemogočiti sodelovanje na forumu (Skrut 2002).

Temeljni namen vključevanja v tovrstno obliko skupinskega komuniciranja sta predvsem izmenjava informacij in stališč ter diskutiranje o izbranih temah. Takšno mrežno komuniciranje omogoča posameznikom s skupnimi značilnostmi, da se povezujejo in strukturirajo neko virtualno resničnost, s priključitvijo v to virtualno resničnost pa lahko posameznik izoblikuje povsem nove oblike družbenosti in specifične vidike individualnosti (Oblak 2000). Če forum ne zahteva razkritja osebnih podatkov, uporabnikom omogoči, da z anonimnostjo in neprepoznavnostjo svojih zunanjih lastnosti bolj svobodno in brez zadržkov izražajo svoja doživetja, kar je pozitivna stran predvsem za tiste posameznike, ki so v nevirtualnem svetu zaradi sramu in/ali drugih podobnih razlogov nekoliko socialno zapostavljeni (Praprotnik 2003). Posameznik si tako z aktivnim sodelovanjem na forumu ustvari spletno identiteto, s katero je prepoznaven ostalim članom. Na ta način se z računalniško posredovano interakcijo v takšni spletni skupnosti krepi tudi občutek pripadnosti, s tem pa emocionalna povezanost in lojalnost posameznika do skupnosti.

Mladi danes na računalniku preživijo večino časa predvsem za zabavo in komuniciranje, vendar pa jih najmanj (10,2 % anketirancev) uporablja splet za aktivno sodelovanje na forumih (Kirbiš 2011).

Poznamo forume, katerih glavne vsebine so npr. tehnološke inovacije, igre, filmi, avtomobili ipd., čedalje več pa je tudi takšnih, kjer gre za socialno-psihološke in zdravstvene teme. Razsežnost teh je vzrok razbremenitve posameznika s ponujenimi informacijami in svetovanji s strani bodisi strokovnjakov z različnih področij ali drugih posameznikov (Oblak 2000). Če zopet izpostavim anonimnost kot prednost foruma, je ta oblika komuniciranja, na spletnih podpornih skupinah za opolnomočenje, najbolj primerna za tiste posameznike, ki se počutijo socialno izključene.

4.1 Spletna socialna opora

Splet kot prostor za iskanje informacij in skupinsko komuniciranje postaja nepogrešljivo orodje vsakdanjega življenja. Medtem ko še vedno prevladuje face-to-face reševanje problemov, pa je vse več aktivnih uporabnikov, ki na spletu iščejo rešitve za svoje probleme, bodisi partnerske, družinske ali finančne, narašča pa tudi potreba po spletnih prostorih za zdravstvene informacije.

Wright in Bell (2003) poudarjata, da je stigma eden izmed glavnih razlogov za iskanje socialne opore prek spleta, saj se posamezniki običajno zaradi določenega stanja oz. bolezni počutijo osramočene pred javnostjo. Medtem ko družba stigmatizira posameznike, pa njim internet igra pomembno vlogo, saj jim ponuja anonimnost in povezovanje z drugimi, ki imajo podobne težave, veliko pa je že skupnosti, ki omogočajo neposredno komuniciranje s strokovnjaki z različnih področij. Danes obstaja več različnih spletnih skupnosti, največkrat pa so to spletni forumi.

Uporabniki spletne skupnosti iščejo oporo za vsakodnevne skrbi. Na spletu dobijo občutek, da niso sami in da niso edini, ki imajo določen problem. Spletno komuniciranje omogoča izmenjavo opore neodvisno od časa. S spletnim komuniciranjem ima posameznik v spletnem okolju bolj heterogeno oporo in več različnih pogledov na problem, prav tako pa ima večji dostop do zdravstvenih informacij in ostalih virov (Wright in Bell 2003), s tem pa se lahko izogne nepopolnostim, ki jih prinaša osebno komuniciranje, saj posameznik pogosto ne pove vseh svojih problemov.

Raziskava iz leta 2013 (Klemenc-Ketiš in Kersnik v Petrovčič in Petrič 2014) je pokazala, da tudi čedalje več Slovencev išče pomoč za zdravstvene namene na internetu, s tem pa imajo pomembno vlogo tudi spletne zdravstvene skupnosti, v katerih se lahko posamezniki informirajo o določenih boleznih, si izmenjujejo določene občutke in si z ostalimi uporabniki delijo socialno oporo (Petrovčič in Petrič 2014). Takšno udejstvovanje posameznikov večina avtorjev pojmuje pod kolektivno psihološko opolnomočenje. Z aktivnim sodelovanjem v takšni skupnosti lahko posameznik nudi pomoč drugim uporabnikom, s tem pa pridobiva občutek pripadnosti in tako vpliva tudi na samoopolnomočenje (Petrovčič in Petrič 2014). Z višjo stopnjo aktivnosti na tovrstnih skupnostih in s kolektivno izmenjavo informacij in nasvetov na podlagi svojih izkušenj uporabniki lahko najdejo spoznanje tudi o svojih težavah, to pa omogoča predvsem raznolikost socialnih krogov.

Tako kot v osebnih odnosih ima empatija drugih pomembno vlogo tudi v spletnih skupnostih. Dejstvo je, da empatično komuniciranje pozitivno pripomore k reševanju problema, hkrati pa je stopnja empatije višja v tovrstnih opornih skupnostih kot pa v ostalih družbenih skupinah (npr. v religioznih, športnih itd.) (Wright in Bell 2003). Ti odnosi v skupini dajejo posamezniku občutek pripadnosti, vendar pa Petrovčič in Petrič (2014) poudarjata, da dajanje socialne opore neposredno ne krepi občutka pripadnosti skupnosti, ampak postane njegov pomemben dejavnik šele takrat, ko je ob dajanju hkrati prisotno tudi prejemanje opore (Petrovčič in Petrič 2014, 141).

Wright in Bell (2003) opozarjata tudi na negativne posledice spletne opore. Vezi, ki nastanejo med posamezniki znotraj skupnosti, običajno ne obstajijo za daljše obdobje. Določeni navežejo bolj intimno vez z dajateljem opore, kar predstavlja problem, ko naslednjič iščejo prav določeno osebo za potrebno oporo (Wright in Bell 2003). V nasprotju z osebnim svetovanjem, kjer je komunikacija celovitejša in prilagojena potrebam pacienta (Kučić 2008), pa pri spletni opori lahko nastane težava, če si svetovalec napačno interpretira vprašanja oz. problem. Prav tako pa problem spletne opore predstavljajo tudi sovražna sporočila znotraj skupnosti.

4.2 Primer foruma To sem jaz

Po raziskavi študentov s Fakultete za družbene vede je na svetovalnem portalu TSJ najbolj gledana vsebina ravno forum, katerega cilj sta opolnomočenje mladostnikov in podpora pri oblikovanju življenjskih veščin. Že avtorja Mo in Coulson (v Cugmas in drugi 2013) govorita o ljudeh, ki z nudenjem in iskanjem pomoči v spletnih forumih, namenjenih zdravstvenim težavam, pridejo do lastnega opolnomočenja.

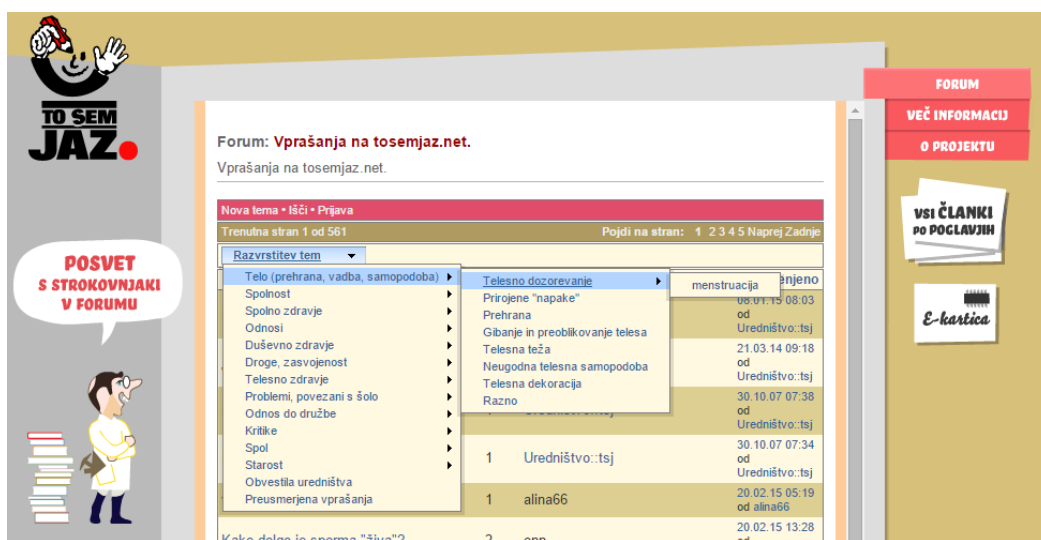
Forum, ki deluje že 14 let, mladostnikom ponuja širok izbor informacij, hiter, anonimen dostop do odgovorov za svoje težave, ki jih nudi več kot 60 prostovoljnih strokovnjakov, kateri delujejo na področju medicine, psihologije in socialnega dela (To sem jaz 2015).

Forum TSJ je komunikacijski model spletne svetovalnice, kjer se uporabniki povezujejo s svetovalci in na ta način razvijajo višjo raven njihove pripadnosti skupnosti. S takšnimi metodami informiranja in svetovanja ima mladina večjo možnost do strokovne pomoči, kar je

v obdobju adolescence pomembno predvsem zaradi kakovosti razvoja posameznika in njegovih osebnih kompetenc (Cugmas in drugi 2013).

Forum TSJ ni strukturiran po kategorijah, temveč po zbirki objav (po temah), ki so prikazane od najnovejše do najstarejše in so kodirane v krovne kategorije, kar uporabnikom foruma omogoča večji pregled informacij za svoj problem samo z enim klikom na »razvrstitev tem«, znotraj katere pa je na voljo še bolj podrobna klasifikacija tem.

Slika 4.1: Naslovna stran foruma To sem jaz

Vir: To sem jaz (2015).

V enem letu so na forumu zabeležili več kot 2.500 odgovorov in več kot 100.000 uporabnikov (Cugmas in drugi 2013). Dobro poznavanje obiskovalcev je pomembno predvsem pri pristopu svetovalca in njegovi pomoči uporabniku. Cugmas in drugi (2013) smo v raziskavi o spletnem mestu TSJ ugotovili, da je bilo na forumu v letu 2012 največ uporabnikov ženskega spola (76 %) in v starosti med 14 in 17 let. Večina izmed obiskovalcev na forumu ne sodeluje aktivno, kar pomeni, da ne postavljajo novih vprašanj, temveč le pregledujejo starejše objave in na ta način iščejo odgovore za svoj problem. Aktivni uporabniki postavljajo največ vprašanj v povezavi s spolnimi in medosebnimi odnosi, z duševnim in telesnim zdravjem ter s telesno samopodobo (Lekić in drugi 2011), na odgovor svetovalca pa v povprečju čakajo od 3 do 5 dni. Na splošno so uporabniki z odgovori zadovoljni, saj menijo, da so ti uporabni in koristni,

hkrati pa izvirajo s strokovnega področja. Seveda pa je odgovor svetovalca odvisen tudi od (ne)podrobnega opisa težave s strani uporabnika.

Anonimnost foruma je še ena pomembna prednost, s katero prav tako raste zadovoljstvo uporabnikov, saj na ta način najstniki bolj sproščeno in neposredno napišejo, kar jih bremeni.

Osnovni namen svetovalcev je, da najstnike, z različnimi metodami, spodbuja in usmerja k uspešnemu spopadanju s specifičnimi situacijami, jim nudi čim večji izbor potrebnih informacij, s tem pa pozitivno prispeva k razvoju posameznikove samopodobe in socialne interakcije. Avtorja Petrič in Petrovčič (2014) sta mnenja, da imajo aktivni uporabniki takšnih spletnih zdravstvenih skupnosti višjo stopnjo individualnega opolnomočenja in so bolj samoučinkoviti.

Mladostniki od kibernetkega terapevta pričakujejo predvsem motivacijske nasvete pri reševanju njihovega problema in, z empatičnim vživljanjem v probleme, tudi nudenje emocionalne opore (Cugmas in drugi 2013). Mladostniki tako razvijejo občutek pripadnosti skupnosti in socialno povezanost.

V raziskavi, katere cilj je bila evalvacija spletnega mesta, smo torej analizirali zadovoljstvo in pričakovanja uporabnikov do spletnega portala TSJ, vsebinska področja vprašanj ter katalog vsebin, ki je namenjen sprotnemu kodiranju vprašanj. V nadaljevanju diplomske naloge pa bom preučevala, kakšno oporo uporabniki na forumu najpogosteje iščejo in zakaj ravno na svetovalnem portalu TSJ.

5 EMPIRIČNI DEL

5.1 Metodologija in cilj raziskovanja

Za zbiranje podatkov sem uporabila Web CSAQ metodo. Gre za metodo (samo)anketiranja, kjer anketiranec sam bere in izpolnjuje anketni vprašalnik, odgovori pa se samodejno beležijo na internetni strežnik. Ker gre za anonimen forum, se mi zdi takšen način anketiranja zelo pomemben, saj anketirancu omogoča občutek zasebnosti.

Vabilo k anketi je bilo objavljeno kot nova forumska tema z naslovom »*IŠČETE POMOČ? ZDAJ LAHKO POVESTE KAKŠNO.*«, v temi pa je bila pripeta povezava do ankete. Zbiranje podatkov je potekalo od 26. maja do 6. avgusta 2015.

Zaradi nizke stopnje odgovorov sem se z upravitelji foruma TSJ dogovorila za objavo spletne pasice, vendar pa, zaradi pomanjkanja prostora na spletni strani, objava ni bila izvedljiva. Tako je v času zbiranja podatkov v anketi sodelovalo 101 anketirancev, od tega jih je anketo v celoti izpolnilo samo 69. Gre za neverjetnostni vzorec uporabnikov omenjenega foruma.

Anketa je bila sestavljena iz dvajsetih vprašanj, ki so mi pomagala pri analiziranju naslednjih zastavljenih hipotez:

H1: Tisti anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, bolj pogosto obiskujejo forum.

H2: Tisti anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, v večji meri iščejo emocionalno oporo, medtem ko ostali pogosteje iščejo strokovne nasvete.

H3: Tistim anketirancem, ki imajo bolj intimne težave (npr. spolnost), je na forumu zelo pomembna anonimnost, prav tako iščejo bolj strokovne odgovore, medtem ko je ostalim, ki imajo v večini socialne težave, bolj pomembna komunikacija s sovrstniki.

H4: Tisti, ki so na forumu prejeli konkreten nasvet, so s prejeto oporo bolj zadovoljni.

H5: Anketiranci se obračajo po emocionalno oporo še vedno k najbližjim sorodnikom in prijateljem.

H6: Obstajajo značilne demografske razlike po spolu in starosti glede na iskano oporo na forumu.

5.2 Analiza spletne ankete

5.2.1 Opis vzorca

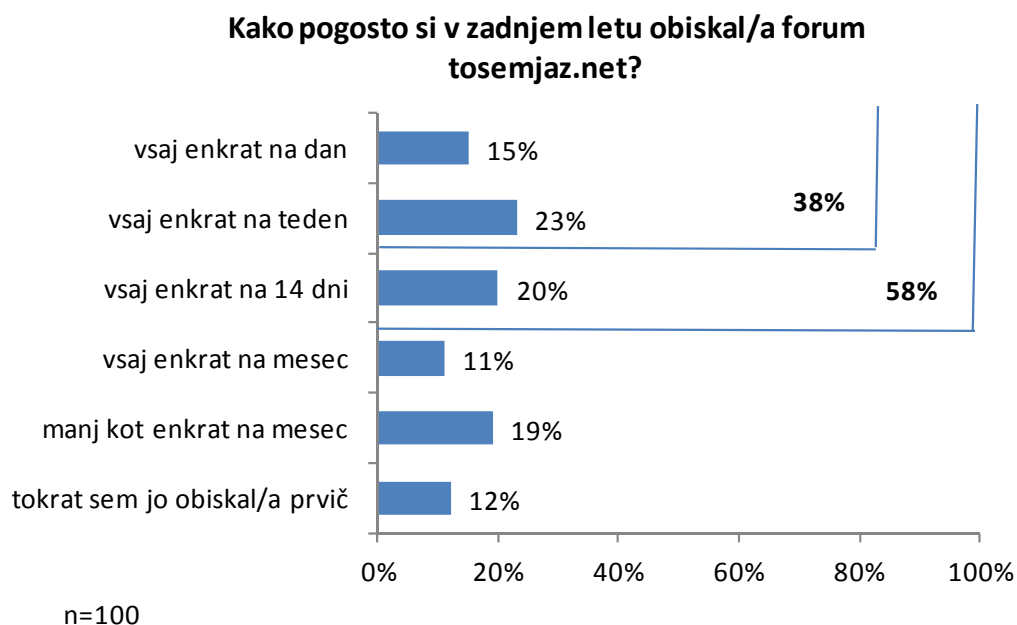
Tabela 5.1: Opis vzorca

		N	%
Spol	moški	13	19 %
	ženski	55	81 %
	SKUPAJ	68	100 %
Letnica rojstva	18 let ali več	21	31 %
	15–17 let	33	49 %
	manj kot 15 let	14	21 %
	SKUPAJ	68	100 %
Velikost naselja	vaško naselje (do 2.000 prebivalcev)	29	50 %
	primestno naselje (nad 2.000 do 10.000 prebivalcev)	14	24 %
	mestno naselje (nad 10.000 prebivalcev)	15	26 %
	SKUPAJ	58	100 %
Šola	osnovna šola	22	32 %
	gimnazija	24	35 %
	srednja strokovna ali poklicna šola	16	24 %
	višja strokovna šola	1	2 %
	visoka strokovna šola, fakulteta ali akademija oz. katerokoli druga	4	6 %
	višja stopnja	1	2 %
	noben izobraževalni program	1	2 %
SKUPAJ	68	100 %	

V tabeli prikazujemo demografsko strukturo anketirancev med tistimi, ki so podali svoj odgovor, torej med veljavnimi odgovori. Glede spolne strukture je večina anketirancev ženskega spola (81 %), petina pa (19 %) moškega spola. Slaba tretjina anketirancev (31 %) je starih 18 let ali več, polovica (49 %) med 15 in 17 let, petina (21 %) pa manj kot 15 let. V anketo so bili v približno enaki meri zajeti anketiranci, ki obiskujejo osnovno šolo (32 %) in gimnazijo (35 %), sledili so anketiranci, ki obiskujejo srednjo strokovno ali poklicno šolo (24 %). Največ anketirancev je navedlo, da živijo v vaškem naselju (50 %), ostali pa v primestnem naselju (24 %) ali mestnem naselju (26 %).

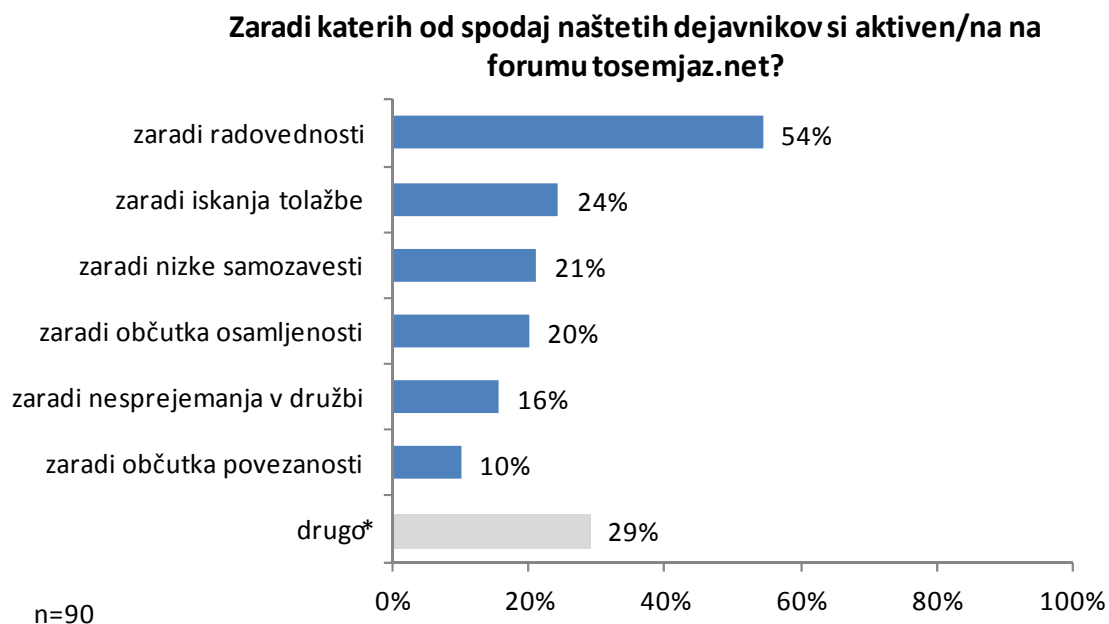
5.2.2 Vpogled v forum TSJ

Slika 5.1: Pogostost obiskovanja foruma

Slabi dve petini anketirancev (38 %) sta obiskali forum TSJ v zadnjem tednu, 58 % v zadnjih 2 tednih. Enkrat na mesec ali redkeje je obiskala forum slaba tretjina (30 %). V anketo smo zajeli 12 % takih, ki so ta forum tokrat obiskali prvič.

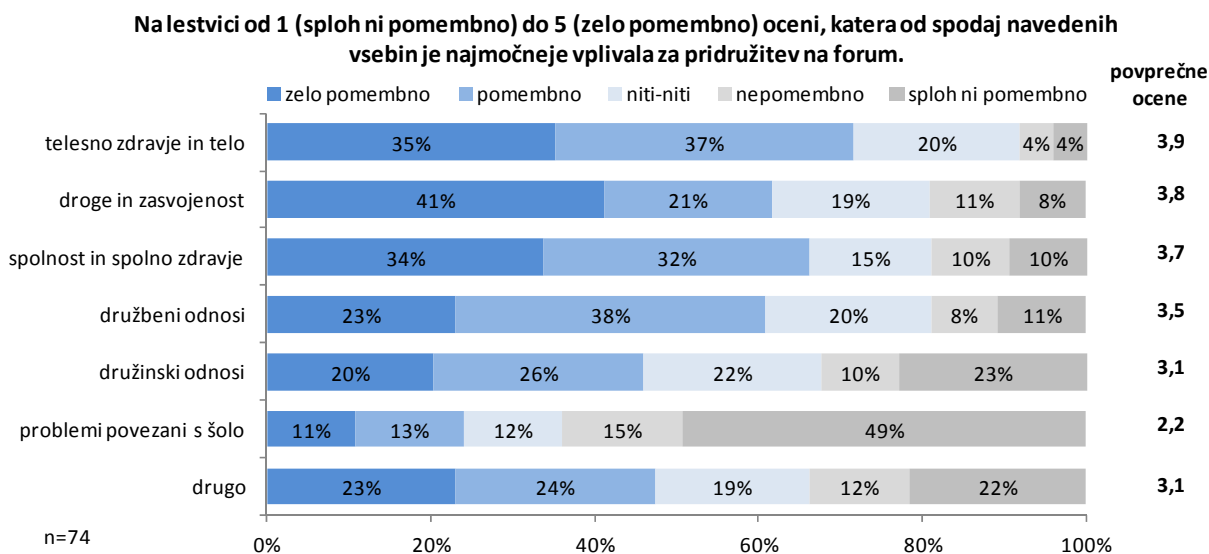
Slika 5.2: Razlogi za aktivnost na forumu TSJ

* Pod "drugo" so anketiranci navajali: zaradi problemov/težav: 18%, da lahko pomagam drugim: 4%

Glavni razlog za aktivnost na forumu TSJ je radovednost (54 %). V večji meri so izpostavljeni razlogi še iskanje tolažbe (24 %), nizka samozavest (21 %) in občutek osamljenosti (20 %). V manjši meri pa so anketiranci na forumu aktivni zaradi nesprejemanja v družbi (16 %) in zaradi občutka povezanosti (10 %). Zanimivo je, da anketiranci forum obiskujejo v najmanjši meri zaradi občutka povezanosti, saj mladi tovrstne medije uporabljajo tako za reševanje problemov kot tudi za občutek povezanosti v mladostniški subkulturi (Ule 2008).

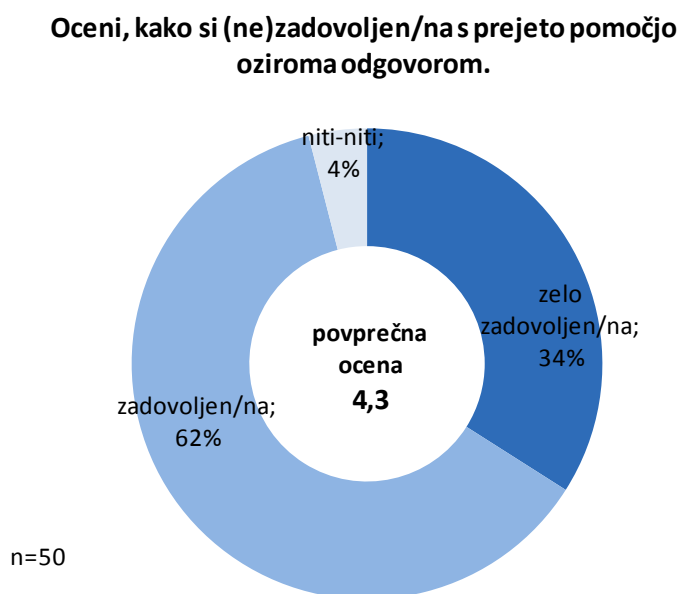
Slika 5.3: Pomembnost vsebin za pridružitve k forumu TSJ

Več kot polovica anketirancev ocenjuje, da so pomembne oz. zelo pomembne vsebine, ki so vplivale na pridružitve k forumu, naslednje: telesno zdravje in telo (72 %), spolnost in spolno zdravje (66 %), droge in zasvojenost (62 %) in družbeni odnosi (61 %). Daleč najmanj pomembne pa se zdijo vsebine, ki se navezujejo na probleme v šoli (24 %), na kar kaže tudi najmanjša povprečna ocena pomembnosti (2,2).

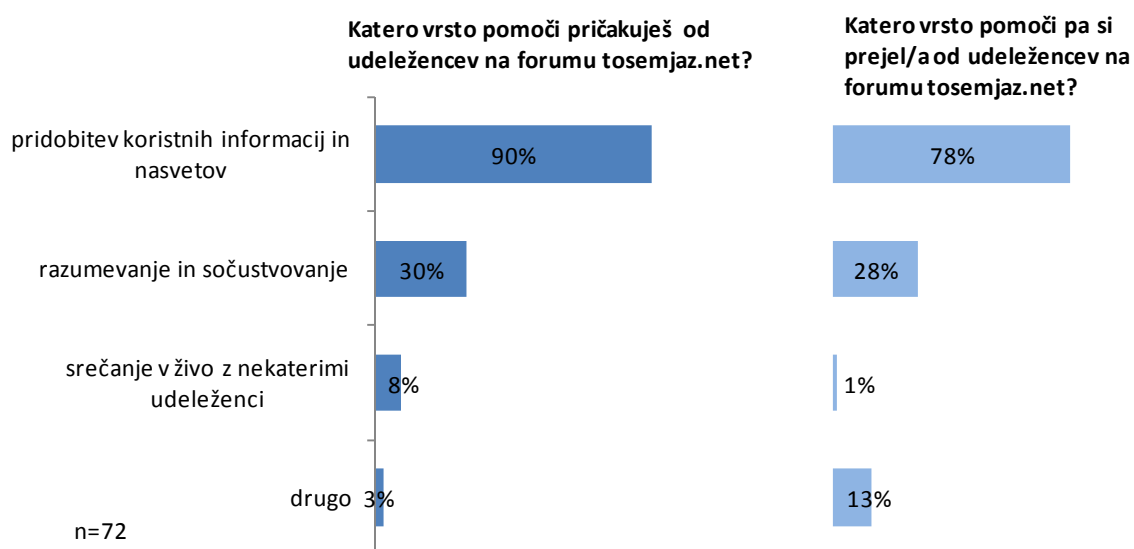
Da sta telesno zdravje in telo na vrhu pomembnih vsebin, lahko najdemo razlog v tem, da v puberteti najstnike začne v veliki meri obremenjevati nezadovoljstvo z lastnim telesom, kar negativno vpliva tudi na njihovo samozavest in zdravje (Meland in drugi 2007). V tem času posamezniki dozorevajo tudi v spolnosti, prav tako pa se v puberteti dogajajo tudi večje spremembe v limbičnem sistemu (Johanson v Škoberne 2012). Visoko oceno pomembnosti imajo tudi droge in zasvojenost, saj je znano, da se mladi v današnjem času poslužujejo drog (predvsem tobaka in alkohola) v čedalje bolj zgodnjih letih. Naslednja pomembna vsebina anketirancev pa so tudi odnosi (družbeni in družinski). Glede na pomembnosti vsebin za pridružitve na forum TSJ pa je zanimiva primerjava z analizo vprašanj na forumu, saj se je v letu 2012 največ vprašanj nanašalo na medosebne odnose in za tem šele na telo in spolnost (Cugmas in drugi 2013).

Slika 5.4: Zadovoljstvo s prejeta pomočjo oz. odgovorom

Skoraj vsi anketiranci (96 %), ki so prejeli pomoč, so bili z njo zadovoljni (tretjina je bila zelo zadovoljna). Uporabnikom foruma se zdijo odgovori strokovnjakov predvsem uporabni (Cugmas in drugi 2013).

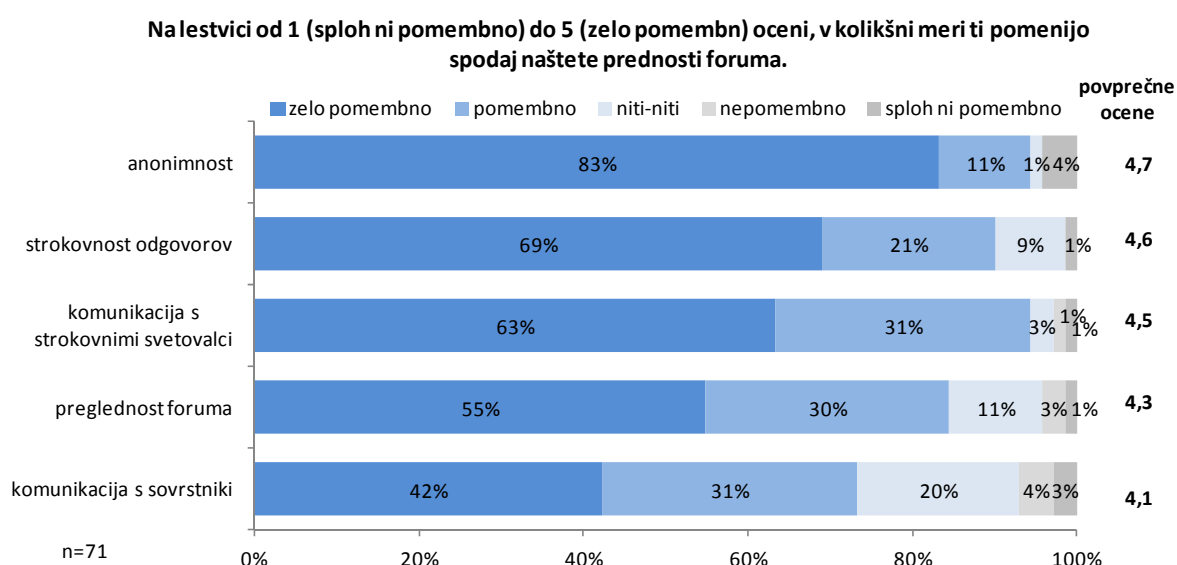
Slika 5.5: Pričakovana in prejeta pomoč na forumu TSJ

Anketiranci od foruma TSJ v glavnem pričakujejo to, da bodo dobili koristne informacije in nasvete (90 %), kar lahko povežemo s tem, da je internet okolje, polno informacij. Anketirani uporabniki v manjši meri pričakujejo razumevanje in sočustvovanje (30 %), najmanj (8 %) anketirancev je dejalo, da so pričakovali srečanje v živo z nekaterimi od udeležencev.

V skladu s pričakovanji je največ udeležencev od foruma tudi pridobilo koristne informacije in nasvete (78 %), za tem pa razumevanje in sočustvovanje (28 %).

Slika 5.6: Ocena pomembnosti posameznih prednosti foruma TSJ

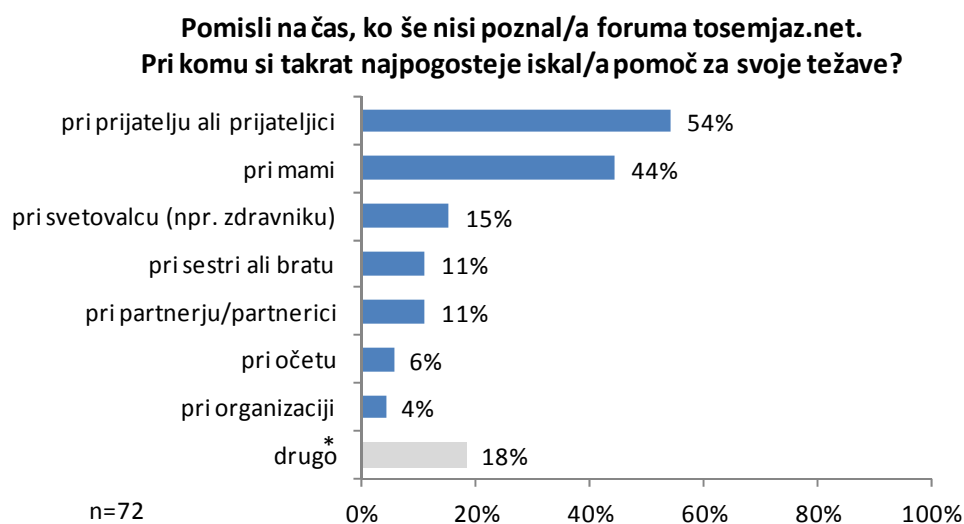

Anketirancem se zdijo vse navedene prednosti foruma pomembne, saj je povprečna ocena na 5-stopenjski lestvici pri vseh 4,1 ali več.

Najbolj pomembna od vseh je anonimnost (4,7), sledijo strokovnost odgovorov (4,6), komunikacija s strokovnimi svetovalci (4,5), preglednost foruma (povprečna ocena 4,3) in komunikacija s sovrstniki (4,1).

5.2.3 Iskanje pomoči pri posameznikih iz osebnega življenja

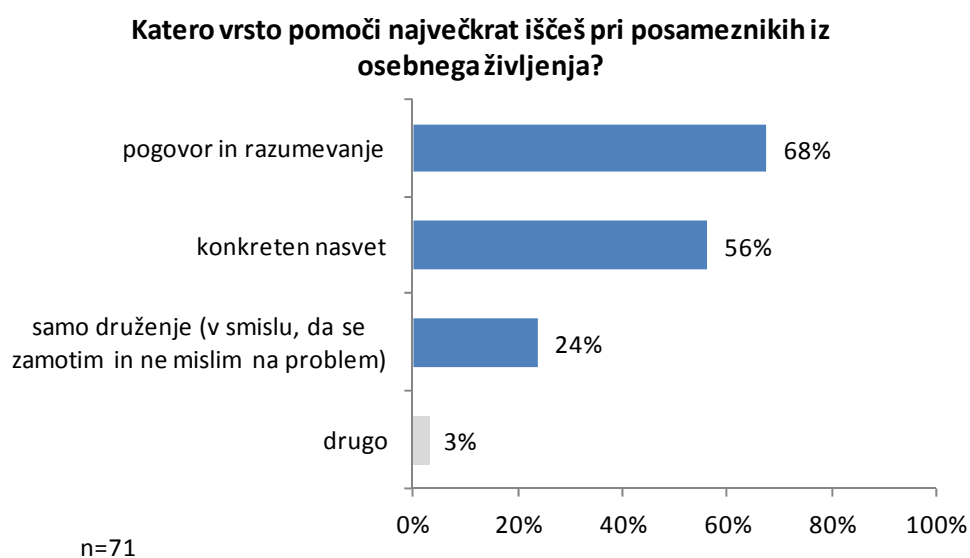
Slika 5.7: Posamezniki, pri katerih iščejo oporo

* Po "drugo" so anketiranci navajali: nikjer (7%), internet (6%)

Pred poznavanjem foruma TSJ je največ anketirancev iskalo pomoč za svoje težave pri prijatelju ali prijateljici (54 %) in mami (44 %). V manjši meri so iskali pomoč pri svetovalcu (15 %), sestri ali bratu (11 %), partnerju/partnerici (11 %), očetu (6 %) ali organizaciji (4 %).

Slika 5.8: Vrsta pomoči

Največkrat anketiranci pri posameznikih iz osebnega življenja iščejo pogovor in razumevanje (68 %) in konkretne nasvete (56 %). V manjši meri (24 %) iščejo pomoč v smislu druženja (da se zamotijo in ne mislijo na problem).

Tabela 5.2: Vrsta iskane pomoči pri različnih osebah

	pogovor in razumevanje (n=48)	konkreten nasvet (n=40)	samo druženje (n=17)
pri mami	48 %	55 %	18 %
pri očetu	6 %	5 %	12 %
pri sestri ali bratu	15 %	13 %	18 %
pri prijatelju ali prijateljici	58 %	65 %	53 %
pri partnerju/partnerici	10 %	18 %	12 %
pri organizaciji	4 %	5 %	6 %
pri svetovalcu (npr. zdravniku)	17 %	18 %	24 %

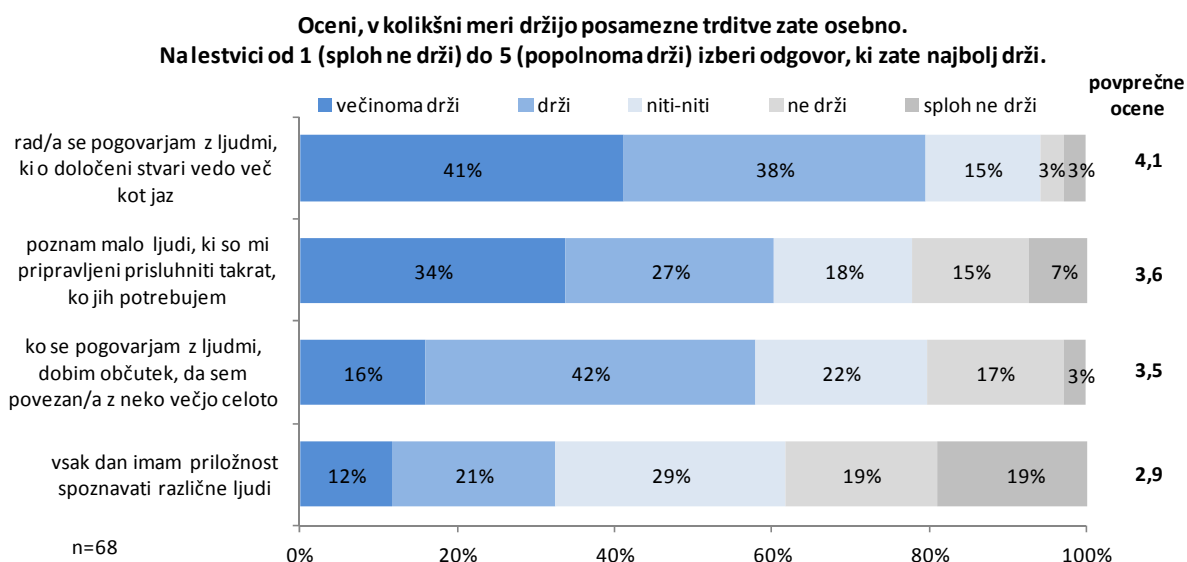
Emocionalno oporo (pogovor in razumevanje) anketiranci največkrat iščejo pri prijatelju ali prijateljici (58 %), za tem pri mami (48 %). V manjši meri iščejo tovrstno pomoč pri svetovalcu (17 %), sestri ali bratu (15 %), partnerju ali partnerici (10 %), očetu (6 %) in organizaciji (4 %).

Konkreten nasvet anketiranci največkrat iščejo pri prijatelju ali prijateljici (65 %), za tem pri mami (55 %). V manjši meri iščejo tovrstno pomoč pri partnerju ali partnerici (18 %), svetovalcu (18 %), sestri ali bratu (13 %), očetu (5 %) in organizaciji (5 %).

Samo druženje anketiranci v največji meri iščejo pri prijatelju ali prijateljici (53 %), za tem pri svetovalcu (24 %). V manjši meri iščejo tovrstno pomoč pri mami (18 %), bratu ali sestri (18 %), očetu (12 %), partnerju ali partnerici (12 %) in organizaciji (6 %).

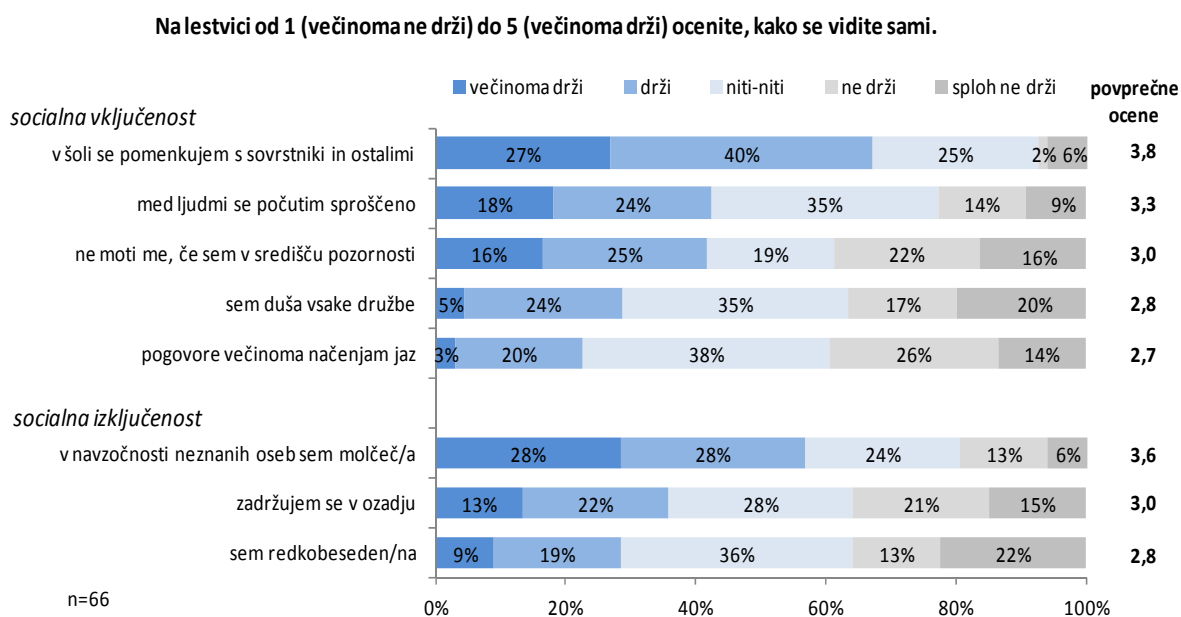
5.2.4 Ocena osebnostnih lastnosti

Slika 5.9: Strinjanje s trditvami

Večina (79 %) se rada pogovarja z ljudmi, ki o določenih stvari vedo več kot oni sami (povprečna ocena 4,1). 61 % anketiranih je takih, ki menijo, da poznajo malo ljudi, ki so jim pripravljene prisluhniti takrat, ko jih potrebujejo. Dobra polovica (58 %) ima ob tem, ko se pogovarja z ljudmi, občutek, da so povezani z večjo celoto. V manjši meri se anketiranci strinjajo s tem, da imajo vsak dan priložnost spoznavati različne ljudi (s tem se strinja slaba tretjina – 32 %, povprečna ocena je 2,9).

Slika 5.10: Samopodoba

Anketiranci se v največji meri strinjajo s tem, da se v šoli pomenkujejo s sovrstniki in ostalimi (strinja se 67 % anketiranih), hkrati pa so tudi mnjenja, da so v navzočnosti neznanih oseb molčeči (56 %). Približno dve petini se strinjata s tem, da se med ljudmi počutita sproščeno in ju ne moti, da sta v središču pozornosti. Dobra tretjina se jih strinja s tem, da se rada zadržuje v ozadju. V manjši meri se anketiranci strinjajo s tem, da so duša vsake družbe, da pogovore večinoma načenjajo oni in da so redkobesedni.

5.2.5 Testiranje hipotez

H1: Tisti anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, bolj pogosto obiskujejo forum.

Oblikovala sem novo spremenljivko »izključenost«, ki sem jo izračunala kot povprečje različnih lastnosti iz petfaktorskega modela osebnosti, ki sem jih merila v anketi. Vse lastnosti niso bile merjene v isto smer, zato sem najprej tiste lastnosti, ki so bile merjenje v smer vključenosti, preoblikovala tako, da so merile v smer izključenosti. Spremenljivke, ki smo jih vzeli v izračun, so bile naslednje:

- »v navzočnosti neznanih oseb sem molčeč/-a«,
- »sem redkobeseden/-a«,
- »zadržujem se v ozadju«,
- »nisem duša vsake družbe«,
- »med ljudmi se ne počutim sproščeno«,
- »v šoli se ne pomenkujem s sovrstniki in ostalimi«,
- »pogovorov večinoma ne načenjam jaz«,
- »moti me, če sem v središču pozornosti«.

S pomočjo korelacije sem izračunala, ali obstaja povezanost med socialno izključenostjo in pogostostjo obiskovanja foruma.

Tabela 5.3: Korelacija med "socialno izključenostjo" in "pogostostjo obiskovanja"

Korelacija		Pogostost obiskovanja
Socialna izključenost	Pearsonov koeficient korelacije	0,125
	Sig. (stopnja značilnosti)	0,31
	N	68

Iz zgornje tabele je razvidno, da povezave med obema spremenljivkama ni. Stopnja značilnosti (Sig) je namreč večja od 0,05 (v našem primeru znaša 0,310). Kljub temu da Morahan-Martini in Schumacher (2003) navajata, da osamljeni oz. socialno izključeni posamezniki uporabljajo internet in spletno komunikacijo v namen podpore bolj pogosto kot ostali, lahko v našem primeru zaključimo, da hipoteze, ki pravi, da tisti, ki so bolj socialno izključeni, tudi bolj pogosto obiskujejo forum, ne moremo potrditi. Da ni vidne povezave med

»socialno izključenimi« in »pogostostjo obiskovanja«, je mogoče najti razlog v tem, da gre za forum, ki je prvovrstno namenjen iskanju informacij o določenih težavah in v manjši meri tudi psihološkemu opolnomočenju, po ugotovitvah Petrovčiča in Petriča (2014) pa opolnomočenje ni nujno odvisno od intenzivnosti obiskovanja tovrstnih spletnih skupnosti.

H2: Tisti anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, v večji meri iščejo emocionalno oporo, medtem ko ostali pogosteje iščejo strokovne nasvete.

Iz spremenljivke »izključenost« sem oblikovala novo spremenljivko »izključenost_new«. Vrednosti nove spremenljivke sem definirala na način:

- če imajo anketiranci vrednost več kot 3, pomeni, da so socialno izključeni,
- če imajo anketiranci vrednost 3 ali manj, pomeni, da niso socialno izključeni.

V nadaljevanju sem na podlagi Chi-Square testa preverila, če med obema skupinama prihaja do značilnih razlik glede iskanja vrste pomoči na forumu.

Tabela 5.4: Iskanje emocionalne opore in koristnih inf. med socialno vključenimi/izključenimi anketiranci

	Socialno izključeni	Socialno vključeni	χ^2	Sig. (p)
Da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili.	36,7 %	28,9 %	0,456	0,499
Da bom iz komentarjev razbral/-a koristne informacije in nasvete.	86,7 %	92,1 %	0,537	0,464

Iz zgornje tabele je razvidno, da anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, v večji meri iščejo na forumu emocionalno oporo (37 %) v primerjavi z ostalimi (29 %), saj je empatija v tovrstnih opornih skupnostih večja, takšni odnosi pa dajejo posamezniku občutek pripadnosti, hkrati pa spletno komuniciranje omogoča manj socialne anksioznosti (Morahan-Martini in Schumacher 2003). Če posameznik čuti pomanjkanje face-to-face komunikacije, se s komunikacijo na spletu čuti bolj povezan z drugimi pripadniki in tako gradi virtualne medosebne odnose. Tako uporabniki oblikujejo krog spletnih prijateljev, od katerih

pričakujejo predvsem sočustvovanje in razumevanje, prav takšno oporo pa pri prijateljih iz osebnega življenja iščejo tudi tisti posamezniki, ki se ne počutijo socialno izključeni.

Anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, tudi v manjši meri iščejo koristne informacije in nasvete na forumu (87 %) v primerjavi z ostalimi (92 %), saj ostali anketiranci forum obiskujejo predvsem zaradi informiranja o določenih skrbeh. Kot pravi Temnik (v Kučić 2008), lahko posamezniki internet uporabljajo le kot dodatek za zdravstveno ali drugačno informiranje, saj je na forumih odprtih mnogo tem s sorodno težavo, včasih pa uporabniki takšnih forumov potrebujejo le odgovor za določeno vprašanje oz. težavo.

Kljub povezanosti med spremenljivkami pa razlike med »socialno izključenimi« in »socialno vključenimi« niso statistično značilne tako pri emocionalni opori ($\chi^2=0,456$; $p=0,499$) kot pri informacijski opori ($\chi^2=0,537$; $p=0,464$).

Hipoteze 2, ki pravi, da tisti anketiranci, ki so bolj socialno izključeni, v večji meri iščejo emocionalno oporo, medtem ko ostali pogosteje iščejo strokovne nasvete, torej ne moremo potrditi.

H3: Tistim anketirancem, ki imajo bolj intimne težave (npr. spolnost), je na forumu zelo pomembna anonimnost, prav tako iščejo bolj strokovne odgovore, medtem ko je ostalim, ki imajo v večini socialne težave, bolj pomembna komunikacija s sovrstniki.

Tabela 5.5: Korelacija med "vsebino – spolnost in spolno zdravje" in "anonimnostjo foruma" in »strokovnost odgovorov«

Korelacija		Anonimnost foruma	Strokovnost odgovorov
Spolnost in spolno zdravje	Pearsonov koeficient korelacije	0,279	0,312
	Sig. (Stopnja značilnosti)	0,019	0,009
	N	70	70

Iz zgornje tabele je razvidno, da obstaja povezava med spremenljivkama »spolnost in spolno zdravje« in »anonimnost«, saj je stopnja značilnosti (Sig.) manjša od 0,05. Anketirancem, ki iščejo na forumu rešitve za intimne težave (kot je to spolnost), je torej pomembna anonimnost foruma. Da je anonimnost pomembna prednost foruma za vprašanja, povezana s spolnostjo, je najverjetneje vzrok v dejstvu, da spolnost za določene posameznike še vedno predstavlja tabu

temo. Zaradi zadržanosti oz. sramu določeni posamezniki težko osebno diskutirajo na to temo, zato pa jim forum, s svojo anonimnostjo, ponuja odlično rešitev. Ker so mlajši najstniki v začetku spoznavanja spolnosti, imajo na to temo mnogo vprašanj, kar je potrdila tudi analiza 10.000 ročno kodiranih forumskih tem iz leta 2006, saj so uporabniki foruma TSJ postavili največ vprašanj prav na temo spolnosti (Lekić v Cugmas in drugi 2013).

Mladi se zaradi spolnosti v veliki meri obračajo na forum tudi zaradi neposrednega komuniciranja s strokovnjaki, saj se kaže pozitivna povezanost tudi med spremenljivkama »spolnost in spolno zdravje« in »strokovnost odgovorov«. Tako je anketirancem, ki imajo težave, povezane s spolnostjo, pomembna tudi strokovnost odgovorov. Dejstvo je, da se mladostniki izražajo o spolnosti tudi preko medijev (Čeh 2013), zato jim komunikacija s strokovnjaki prav tako predstavlja pomembno prednost na forumu, saj tako dobijo točne odgovore s strani svetovalcev, prav tako pa jim ni potrebno izpostavljati svoje spolne težave pred osebnim zdravnikom, na ta način pa se izognejo tudi občutku osramočenosti.

Tabela 5.6: Korelacija med "vsebinama – družbeni odnosi ter družinski odnosi" in "komunikacijo s sovrstniki"

Korelacija		Komunikacija s sovrstniki
Družbeni odnosi	Pearsonov koeficient korelacije	0,16
	Sig. (Stopnja značilnosti)	0,187
	N	70
Družinski odnosi	Pearsonov koeficient korelacije	0,179
	Sig. (Stopnja značilnosti)	0,137
	N	70

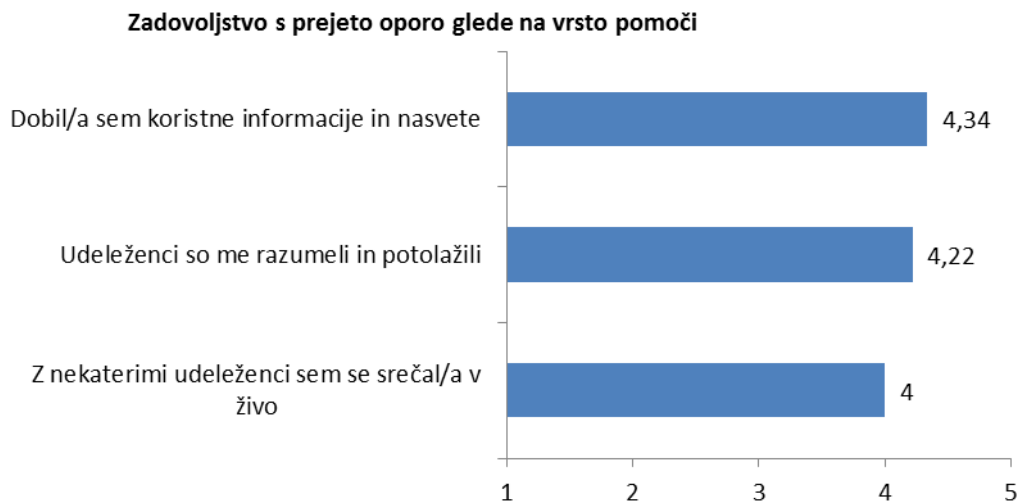
Tu sem preverjala, če obstaja povezava med »socialnimi težavami« in »komunikacijo s sovrstniki«. Socialne težave sem pogledala tako z vidika družbenih kot tudi družinskih odnosov. V obeh primerih se izkaže, da povezava s spremenljivko »komunikacija s sovrstniki« ni značilna (Sig. je v obeh primerih več kot 0,05).

Hipotezo 3 lahko potrdimo le delno. Potrdimo jo lahko v tem, da so anketirancem, ki imajo bolj intimne težave (npr. spolnost), na forumu zelo pomembni anonimnost in strokovni odgovori. Ne moremo je potrditi v tem, da je anketirancem, ki imajo v večini socialne težave, bolj pomembna komunikacija s sovrstniki, saj ni nujno, da imajo uporabniki s socialnimi

težavami težave tudi s socialno izključenostjo. Uporabniki foruma celo navajajo, da pogrešajo vsebine, povezane z družino (Cugmas in drugi 2013).

H4: Tisti, ki so na forumu prejeli konkreten nasvet, so s prejeto oporo bolj zadovoljni.

Slika 5.11: Zadovoljstvo s prejeto oporo glede na vrsto pomoči

Z zgornje slike je razvidno, v kolikšni meri so bili anketiranci zadovoljni s prejeto podporo glede na vrsto pomoči, ki so jo prejeli. Vsi anketiranci so s prejeto oporo zadovoljni, v največji meri so bili zadovoljni tisti, ki so dobili koristne informacije in nasvete (povprečna ocena zadovoljstva je 4,34), kar je bilo pričakovano, saj uporabniki forum TSJ obiskujejo predvsem za koristne informacije, ki jih lahko dobijo tudi s prebiranjem odgovorov svetovalcev drugim uporabnikom (Cugmas in drugi 2013). Zadovoljstvo s prejeto oporo kažejo tudi tisti anketiranci, ki so dobili emocionalno podporo (povprečna ocena zadovoljstva je 4,22), saj uporabniki od spletnih strokovnjakov, poleg nasvetov, pričakujejo tudi, da s svojo empatijo dajejo občutek, da jih razumejo, s čimer jih potolažijo (Cugmas in drugi 2013), hkrati pa ima empatična komunikacija pozitivne učinke na reševanje problema (Wright in Bell 2003). V najmanjši meri pa so zadovoljni tisti anketiranci, ki so se kasneje z nekaterimi udeleženci srečali v živo (povprečna ocena zadovoljstva je 4,0).

Vendar pa rezultati t-testa kažejo, da razlike v zadovoljstvu med anketiranci, ki so dobili koristne informacije oz. nasvete, in ostalimi anketiranci niso statistično značilne ($\text{sig.}=0,129$).

Hipoteze 4, ki pravi, da so tisti, ki so prejeli na forumu konkreten nasvet, s prejeto pomočjo bolj zadovoljni, torej ne moremo potrditi.

H5: Anketiranci se obračajo po emocionalno oporo še vedno k najbližjim sorodnikom in prijateljem.

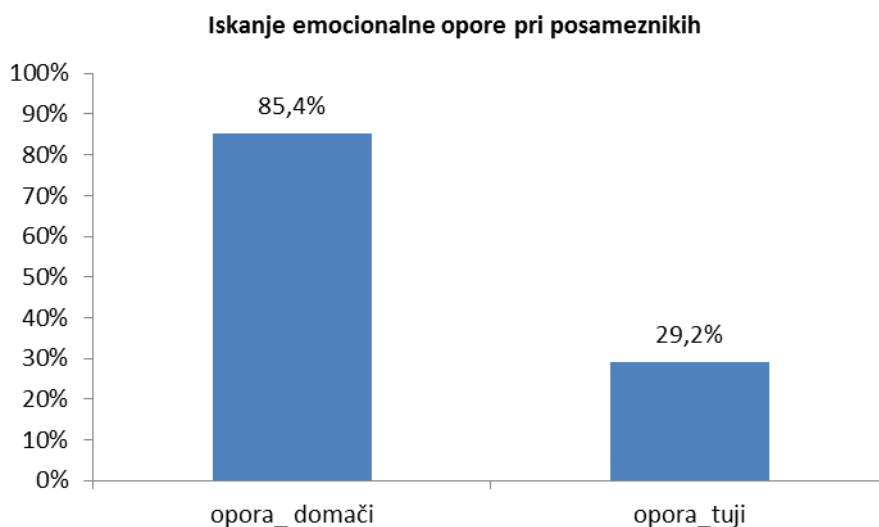
Oblikovala sem 2 novi spremenljivki:

Opora_domaci (odgovori anketirancev, ki iščejo pomoč pri mami, očetu, sestri/bratu ali prijatelju/prijateljici).

Opora_tuji (odgovori anketirancev, ki iščejo pomoč pri partnerju/partnerici, organizaciji ali pri svetovalcu).

Obe spremenljivki sem križala z vprašanjem glede iskanja emocionalne opore (pogovor in razumevanje).

Slika 5.12: Iskanje emocionalne opore pri posameznikih

Iz zgornjega grafa je razvidno, da je med anketiranci, ki iščejo emocionalno podporo, 85 % takih, ki iščejo pomoč pri posameznikih iz najbližjega kroga. Pri tujih ljudeh išče emocionalno oporo 29 % anketirancev.

V obdobju adolescence imajo posamezniki v svojem najbližjem krogu omrežja navadno še vedno družino, pomembno vlogo pa predstavljajo tudi bližnji prijatelji (Hlebec in Kogovšek

2013), saj v tem obdobju posamezniki veliko časa namenijo prav njim (v šoli, hobiji, prosti čas), potrditev podpore prijateljev pa najstniki običajno iščejo tudi pri mami (Cauce in drugi v Nestmann in Hurrelmann 1994). Najstniki se torej po emocionalno oporo največkrat obračajo na družino in prijatelje, saj je za takšne skupine ljudi, ki so v najbližjem krogu omrežja, značilno, da v veliki meri nudijo predvsem tovrstno oporo (Hlebec in Kogovšek 2013).

Hipotezo 5, ki pravi, da se anketiranci obračajo po emocionalno oporo k posameznikom iz najbližjega kroga, torej lahko potrdimo, saj smo ugotovili, da se večina (85 %) anketirancev za emocionalno oporo obrača k najbližjim sorodnikom in prijateljem.

H6: Obstajajo značilne demografske razlike po spolu in starosti glede na iskano oporo na forumu.

Tabela 5.7: Iskana opora na forumu glede na spol

	Moški	Ženski	χ^2	Sig. (p)
Da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili.	23,1 %	34,5 %	0,632	0,427
Da bom iz komentarjev razbral/-a koristne informacije in nasvete.	100 %	87,3 %	1,844	0,174
Želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci.	7,7 %	9,1 %	0,026	0,873

Iz zgornje tabele je razvidno, da ženske (34,5 %) v večji meri kot moški (23,1 %) pričakujejo, da bodo na forumu deležne emocionalne opore, medtem ko moški v večji meri (100 %) pričakujejo, da bodo na forumu dobili koristne informacije in nasvete. Želja glede srečanja z udeleženci v živo je pri obeh spolih izražena v približno enaki meri (9 % žensk in 8 % moških). Vendar pa na podlagi Chi-Square testa ne moremo potrditi, da so razlike med skupinama statistično značilne ($p > 0,05$).

Tabela 5.8: Iskana opora na forumu glede na starost

	Manj kot 18 let	18 let ali več	χ^2	Sig. (p)
Da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili.	31,9 %	33,3 %	0,013	0,908
Da bom iz komentarjev razbral/-a koristne informacije in nasvete.	93,6 %	81 %	2,521	0,112
Želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci.	8,5 %	9,5 %	0,019	0,892

Glede emocionalne opore ne prihaja do večjih razlik med mlajšimi in starejšimi anketiranci (emocionalno oporo pričakuje 33 % starejših in 32 % mlajših anketirancev), prav tako ni večjih razlik pri tistih, ki si želijo srečanja v živo. Anketiranci, ki so stari manj kot 18 let (94 %), pa v primerjavi s starejšimi anketiranci (81 %) od foruma v večji meri pričakujejo, da bodo dobili koristne informacije in nasvete. Vendar pa razlike med skupinama prav tako niso statistično značilne ($p > 0,05$).

Da pri iskanju vrste opore, ne glede na spol in starost, ni vidnih večjih razlik in da razlike niso statistično značilne, je moč najti razlog v tem, da vsi uporabniki foruma v povprečju v največji meri iščejo koristne informacije in nasvete, saj za mlade velja, da dobivajo zadostno emocionalno oporo še vedno pri posameznikih iz osebnega življenja (Ferligoj in drugi 2002).

Hipoteze, ki pravi, da obstajajo statistično značilne razlike po spolu in starosti glede na pričakovano oporo na forumu, torej ne moremo potrditi.

6 ZAKLJUČEK

Svetovni splet omogoča uporabnikom neomejen dostop do različnih informacij, kar poglobitno pripomore k temu, da preko spleta išče rešitve za svoje težave vse več posameznikov. Veliko prednost tovrstnega iskanja opore pa predstavlja tudi anonimnost, saj je z njo posamezniku omogočeno, da brez zadrege in negotovosti zaupa svoje težave ostalim.

Spletna svetovalnica TSJ postaja med najstniki vse bolj priljubljen vir opore, saj s strokovnimi odgovori ponuja rešitve za težave, s katerimi se mladostniki soočajo v dobi odraščanja.

Moj namen diplomskega dela je bil ugotoviti, katero vrsto socialne opore uporabniki foruma največkrat iščejo ter zakaj oporo iščejo na spletu (s kakšnimi težavami se soočajo in kakšne so prednosti tovrstnega iskanja). Na podlagi opravljene analize sem ugotovila, da največ uporabnikov obiskuje forum zgolj iz radovednosti, nekaj uporabnikov pa tudi zaradi iskanja tolažbe in težav s samozavestjo ter osamljenostjo, to pa lahko povežemo s tem, da najstniki v virtualnem okolju gradijo medsebojne odnose, prav tako pa zanje mediji predstavljajo novo obliko socializacije (Ule 2008). Težave, ki so v največji meri pripomogle k pridružitvi na forum, so najbolj povezane s telesom, drogami oz. zasvojenostjo in spolnostjo, saj imajo najstniki v času odraščanja veliko vprašanj, ki se dotikajo omenjenih vsebin. Takšna vprašanja običajno zahtevajo odgovore, ki so uporabni in niso zgolj tolažilni, kar se kaže tudi v ugotovitvi, da si največ anketiranih uporabnikov na forumu želi prejeti koristne informacije in nasvete. Večina jih zeleno prejme, kar pa se kaže v zadovoljstvu uporabnikov s prejeto oporo, saj so z odgovorom zadovoljni skoraj vsi anketiranci. To, da uporabniki obiskujejo forum predvsem zaradi strokovne informacijske opore, pa so rezultati pokazali tudi v naštetih prednostih foruma, saj so anketiranci poleg anonimnosti navedli tudi visoko pomembnost strokovnih odgovorov ter komunikacijo s strokovnimi svetovalci. Če se osredotočim na anonimnost kot največjo prednost foruma, opazim, da je ta prednost zelo pomembna, ko se najstniki soočajo s težavami, povezanimi s spolnostjo. Poleg anonimnosti pa jim je zelo pomembno, da na to temo dobijo tudi koristne informacije. Medtem ko uporabniki na forumu v večini iščejo informacijsko oporo, pa pri posameznikih iz osebnega življenja še vedno najpogosteje iščejo emocionalno oporo. Glavni vir emocionalne opore so pri anketiranih mladostnikih prijatelji in mama, hkrati pa so v največjem deležu vir opore tudi, ko potrebujejo

nasvet. Da se v največji meri po emocionalno oporo mladostniki obračajo na svoj najbližji krog omrežja, potrjuje tudi moja ugotovitev, saj pri svojih najbližjih osebah išče pomoč kar 85 % anketiranih. Skladno s teorijo imajo mladostniki v svojem omrežju največ prijateljev, h katerim se z leti čedalje bolj obračajo tudi po nasvet, prav tako pa ima pomembno vlogo tudi mama, saj so mladostniki še vedno informacijsko in materialno odvisni od staršev. Obdobje adolescence je povezano z nenadnimi spremembami, preizkušanjem različnih vlog in iskanjem različnih virov informacij, ki jih mladostnik potrebuje za učinkovito odraščanje. Skladno s tem je največ anketiranih navedlo, da se radi pogovarjajo s sovrstniki in tistimi, ki o določeni stvari vedo več kot oni sami, hkrati pa jih je kar nekaj navedlo, da so v navzočnosti neznanih oseb molčeči. Problem pa nastane, ko posameznik nima nikogar, ki bi mu prislunil takrat, ko ga potrebuje. Kar več kot polovica anketiranih je mnenja, da poznajo malo ljudi, ki so jim pripravljene prisluniti takrat, ko se znajdejo v kritični situaciji, kar privede do tega, da se posamezniki v stiskah obračajo tudi na medije, v upanju, da bodo našli rešitev za svojo težavo in/ali dobili občutek, da niso čisto sami. Petrovčič in Petrič (2008) v svoji raziskavi navajata, da posameznik s sodelovanjem v spletni skupnosti, kot je forum, dobi občutek pripadnosti in osebne vključenosti, s tem pa razvije povezanost z drugimi člani in s samo skupino, to pa je najbolj pomembno za tiste, ki se v družbi počutijo bolj socialno izključene. Ker je za občutek pripadnosti pomembna predvsem povezanost z ostalimi, sem kot eno izmed prednosti foruma preučevala tudi komunikacijo s sovrstniki. Pri preverjanju hipoteze sem ugotovila, da anketirancem, ki imajo v večini »socialne težave«, le-ta na forumu ni nujno pomembna. Da moja ugotovitev ni skladna s teorijo, je mogoče najti razlog v tem, da na forumu TSJ poteka komunikacija skoraj vedno samo med strokovnjakom in mladostnikom. Prav tako sem ugotovila, da socialna izključenost ne igra pomembne vloge pri pogostosti obiskovanja foruma, medtem ko nekatere raziskave kažejo, da z višjo stopnjo sodelovanja na forumih posameznik dobi občutek pripadnosti in tako vpliva tudi na individualno opolnomočenje (Petrovčič in Petrič 2014). Zopet sporno s teorijo, moji rezultati kažejo, da ne moremo trditi, da bolj socialno izključeni anketiranci v večjem deležu iščejo emocionalno oporo, medtem ko ostali pogosteje iščejo koristne informacije in nasvete, saj razlike niso statistično značilne. Zaradi istega razloga prav tako ne moremo trditi, da so s prejeto oporo najbolj zadovoljni tisti anketirani uporabniki, ki na forumu iščejo uporabne informacije in nasvete, čeprav so informativne spletne skupnosti namenjene predvsem pridobivanju informacij. Opaznih ni večjih razlik, tudi ko gre za iskanje vrste opore glede na demografske spremenljivke (spol, starost).

Razlog, da večino postavljenih hipotez nisem potrdila, je moč najti v tem, da so bile pretekle raziskave na sorodno temo izvedene predvsem na odrasli populaciji, v mojem vzorcu pa je bila zajeta večina najstnikov. Prav tako bi lahko za bolj specifično določanje »socialne izključenosti« dodala bolj podrobna vprašanja o osebnostnih lastnostih posameznikov. Zavračanje hipotez je po mojem mnenju tudi posledica relativno majhnega in nereprezentativnega vzorca, na katerem je bila anketa izvedena, kar predstavlja tudi največjo omejitev te raziskave. Če bi bil vzorec večji, bi bile opazne tudi večje razlike med mladimi, prav tako bi jih bilo več statistično značilnih. Razlog za majhen vzorec lahko najdem v tem, da vabilo na anketo ni bilo dovolj vidno uporabnikom. Da bi se v prihodnje temu izognili, bi bilo potrebno vabilo s povezavo na anketo objaviti že na prvi strani spletne svetovalnice. To bi lahko omogočili s prikazom »pop-up« okna, ki bi se v času zbiranja podatkov prikazal vsakič, ko bi posameznik obiskal spletno mesto. Uporabnike foruma bi za sodelovanje v anketi lahko povabila tudi preko spletne pasice, ki bi, s klikom nanjo, uporabnikom neposredno odprla vprašalnik.

Če upoštevamo dejstvo, da je spletna svetovalnica TSJ namenjena mladostnikom z različnimi socialnimi in zdravstvenimi problemi, bi bilo v prihodnje dobro analizirati tudi razlike med opolnomočenjem posameznikov glede na vrsto njihove težave.

7 LITERATURA

1. Bambina, Antonina. 2007. *Online social support: The interplay of social networks and computer-mediated communication*. New York: Cambria Press.
2. Cugmas, Marjan, Nina Kavran, Alen Udovč in Marko Vovko. 2013. *Evalvacija spletnega mesta www.tosemjaz.net in analiza vprašanj v spletni svetovalnici*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
3. Čeh, Fani. 2013. *Upsss, spolnost! Še vedno tabu tema v slovenskih družinah*. Dostopno prek: <http://www.viva.si/Psihologija-in-odnosi/11019/Upsss-spolnost-%C5%A0e-vedno-tabu-tema-v-slovenskih-dru%C5%BEinah> (15. avgust 2015).
4. Črnak-Meglič, Andreja. 2005. *Otroci in mladina v prehodni družbi: analiza položajev v Sloveniji*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.
5. Ferligoj, Anuška, Mojca Novak, Valentina Hlebec in Tina Kogovšek. 2002. *Omrežja socialnih opor prebivalstva Slovenije*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede in Inštitut RS za socialno varstvo.
6. Freitas-Rosa, Marta, Sónia Gonçalves in Henedina Antunes. 2014. The relationship between weight status and psychopathology in adolescence: The role of social support. *Journal of Health Psychology* 19 (7): 907–917.
7. Hlebec, Valentina in Tina Kogovšek. 2006. *Merjenje socialnih omrežij*. Ljubljana: Študentska založba.
8. Hlebec, Valentina in Tina Kogovšek. 2003. *Konceptualizacija socialne opore*. Dostopno prek: <http://druzboslovnerazprave.org/clanek/pdf/2003/43/8/> (9. marec 2014).
9. Kirbiš, Andrej. 2011. Virtualizacija vsakodnevnega življenja. V *Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji*, ur. Miran Lavrič, 279–306. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.

10. Klemenc-Ketiš, Zalika in Janko Kersnik. 2013. Seeking health advice on the Internet in patients with health problems: a cross-sectional population study in Slovenia. *Inform Health Soc Care* 2013 (3): 28–90.
11. Kogovšek, Tina. 2001. *Ocenjevanje zanesljivosti in veljavnosti merjenja značilnosti egocentričnih socialnih omrežij*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
12. Kučić, J. Lenart. 2008. *Internetni tolažnik duševnih stisk*. Dostopno prek: <http://www.lenartkucic.net/2008/12/13/internetni-tolazniki-dusevnih-stisk/> (1. junij 2015).
13. Lavrič, Miran, Sergej Flere, Marina Tavčar Krajnc, Rudi Klanjšek, Bojan Musil, Andrej Naterer, Andrej Kirbiš, Marko Divjak in Petra Lešek. 2011. *Mladina 2010: Družbeni profil mladih v Sloveniji*. Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Urad RS za mladino.
14. Lekič, Ksenija, Nuša Konec J., Petra Tratnjek in Borut Jereb. 2011. Slovenian practice story: 10 years of e-counseling service for teenages. *Studies in health technology and Informatics* (165):105–110.
15. Meland, Eivin, Siren Haugland in Hans-Johan Breidablik. 2007. Body image and perceived health in adolescence. *Health education research* 22 (3): 342–350.
16. Morahan-Martini, Janet in Phyllis Schumacher. 2003. Loneliness and social uses of the Internet. *Computers in Human Behavior* 19 (6): 659–671.
17. Nagode, Mateja in Polona Dremelj. 2005. Spolne razlike v omrežjih socialne opore za ljudi z gibalnimi težavami v Sloveniji. *Socialno delo* 44 (1–2): 117–123.
18. Nestmann, Frank in Klaus Hurrelman. 1994. *Social networks and social support in childhood and adolescence*. Berlin: Walter de Gruyter.
19. Novak, Mojca, Nevenka Černigoj Sodar, Srečo Dragaš, Polona Dremelj, Anuška Ferligoj, Valentina Hlebec, Tina Kogovšek in Mateja Nagode. 2004. *Omrežja socialne opore prebivalcev Slovenije*. Ljubljana: Inštitut RS za socialno varstvo.
20. Oblak, Tanja. 2000. Mitske podobe o »življenju na mreži«: od poljubnih identitet do izgubljenih skupnosti v kibernetskem prostoru. *Teorija in praksa* 37 (6): 1052–1068.

21. Petrovčič, Andraž in Gregor Petrič. 2008. Strukturni in upravljavski dejavniki družbene kohezije, zaupanja in participacije v spletnih skupnostih. *Družboslovne razprave* (58): 45–67.
22. Petrovčič, Andraž in Gregor Petrič. 2014. Dejavniki kolektivnega psihološkega opolnomočenja aktivnih uporabnikov spletne zdravstvene skupnosti med.over.net. *Revija za teorijo in prakso preventivnega zdravstvenega varstva* 53 (2): 133–143.
23. Praprotnik, Tadej. 2003. *Skupnost, identiteta in komunikacija v virtualnih skupnostih*. Ljubljana: ISH – Fakulteta za podiplomski humanistični študij.
24. Skrt, Radoš. 2002. *Spletni forumi*. Dostopno prek: <http://www.nasvet.com/forumi/> (23. februar 2015).
25. Sugarman, Leonie. 1986. *Life-span Development, Concepts, Theories and Interventions*. London: Routledge.
26. Škoberne, Mica. 2012. *Kaj se dogaja v možganih najstnikov?* Dostopno prek: <https://iskreni.net/druzina/starsevstvo/84-razvoj-otroka/najstnik/1390-kaj-se-dogaja-v-mozganih-najstnikov.html> (25. avgust 2015).
27. To sem jaz. 2015. Dostopno prek: <http://www.tosemjaz.net/> (10. maj 2015).
28. Ule, Mirjana. 2000. *Sodobne identitete v vrtincu diskurzov*. Ljubljana: Znanstveno in publicistično središče.
29. --- 2005. *Psihologija komuniciranja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
30. --- 2008. *Za vedno mladi? Socialna psihologija odraščanja*. Ljubljana: Fakulteta za družbene vede.
31. Ule, Mirjana, Tanja Rener, Metka Čeplak in Blanka Tivadar. 2000. *Socialna ranljivost mladih*. Ljubljana: Založba Aristelj.
32. Ule, Mirjana in Vlado Mihelj. 1995. *Prihodnost mladine*. Ljubljana: DZS.
33. Vaux, Alan. 1988. *Social Support: Theory, Research, and Intervention*. New York: Praeger.

34. White, Marsha in Steve M. Dorman. 2001. Receiving social support online: implications for health education. *Theory and Practice* 16 (6): 693–707.
35. Wright, Kevin B. in Sally B. Bell. 2003. Health-related support groups on the internet: Linking empirical findings to social support and computer-mediated communication Theory. *Journal of Health Psychology* 8 (1): 39–54.

PRILOGE

Priloga A: Anketni vprašalnik

Q1 – Kako pogosto si v zadnjem letu obiskal/-a forum tosemjaz.net?

- vsaj enkrat na dan
- vsaj enkrat na teden
- vsaj enkrat na 14 dni
- vsaj enkrat na mesec
- manj kot enkrat na mesec
- tokrat sem jo obiskal/-a prvič

Q2 – Na lestvici od 1 (sploh ni pomembno) do 5 (zelo pomembno) oceni, katera od spodaj navedenih vsebin je najmočnejše vplival za pridružitve na forum.

	1 (sploh ni pomembno)	2 (nepomembno)	3 (niti-niti)	4 (pomembno)	5 (zelo pomembno)	Vpišite besedilo
Telesno zdravje in telo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Spolnost in spolno zdravje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Odnosi	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Odnos do družbe	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Duševno zdravje	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Droge in zasvojenost	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Problemi, povezani s šolo	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Q3 – Zaradi katerih od spodaj naštetih dejavnikov iščeš oporo na forumu tosemjaz.net?

Možnih je več odgovorov

- Zaradi občutka osamljenosti.
- Zaradi občutka povezanosti.
- Zaradi nizke samozavesti.
- Zaradi nesprejemanja v družbi.
- Zaradi iskanja tolažbe.
- Zaradi radovednosti.
- Drugo:

Q4 – Katero vrsto socialne opore si pričakoval/a oz. prejel/a z udeležbo na forumu tosemjaz.net?

	Dobil/-a	Prejel/-a
Izpoved čustev in nudenje opore	☐	☐
Informacije s strani drugih uporabnikov foruma	☐	☐

	Dobil/-a	Prejel/-a
Izposoja stvari	☐	☐
Neformalno druženje (npr. obiski)	☐	☐

Q5 – Ali si že kdaj odprl/-a novo temo z namenom iskanja nasvetov oz. socialne opore?

- Da.
 Ne.

Q6 – Ali si že prejel/-a odgovor na vsaj eno vprašanje, ki si ga postavil/-a?

- Da.
 Ne.

Q7 – Oceni, kako si (ne)zadovoljen/-a s prejetim odgovorom oz. prejeta socialno oporo.

- Zelo nezadovoljen/-a.
 Nezadovoljen/-a.
 Niti-niti.
 Zadovoljen/-a.
 Zelo zadovoljen/-a.

Q8 – Kje običajno poiščeš oporo, ko se znajdeš v težavah?

- Pri posameznikih iz osebnega življenja.
 Na forumu tosemjaz.net.
 Drugo:

Q9 – Pri kom si najpogosteje iskal/-a oz. prejemal/-a socialno oporo, preden si se pridružil/-a forumu tosemjaz.net?

Možnih je več odgovorov

- Pri mami.
 Pri očetu.
 Pri sestri ali bratu.
 Pri prijatelju ali prijateljici.
 Pri partnerju/partnerici.
 Pri organizaciji.
 Pri svetovalcu (npr. zdravniku).
 Drugo:

Q10 – katero oporo največkrat iščeš pri posameznikih iz osebnega življenja?

Možnih je več odgovorov

- Izpoved čustev in nudenje opore.
 Informacije s strani družine, prijateljev ...
 Izposoja stvari.
 Neformalno druženje (npr. obiski).

Q11 – Oceni, kako si (ne)zadovoljen/-a s prejeto socialno oporo pri posameznikih iz osebnega življenja.

- Zelo nezadovoljen/-a.
 Nezadovoljen/-a.
 Niti-niti.
 Zadovoljen/-a.
 Zelo zadovoljen/-a.

Q12 – Oceni, v kolikšni meri držijo posamezne trditve zate osebno. Na lestvici od 1 (sploh ne drži) do 5 (popolnoma drži) izberi odgovor, ki zate najbolj drži.

	Sploh ne drži	Ne drži	Niti-niti	Drži	Popolnoma drži
Ko se pogovarjam z ljudmi, dobim občutek, da sem povezan/-a z neko večjo celoto.	☐	☐	☐	☐	☐
Poznam malo ljudi, ki so mi pripravljene prisluhniti takrat, ko jih potrebujem.	☐	☐	☐	☐	☐
Vsak dan imam priložnost spoznavati različne ljudi.	☐	☐	☐	☐	☐
Rad/-a se pogovarjam z ljudmi, ki o določeni stvari vedo več kot jaz.	☐	☐	☐	☐	☐

Q13 – Na lestvici od 1 (večinoma ne drži) do 5 (večinoma drži) ocenite, kako se vidite sami.

	Večinoma ne drži	Ne drži	Niti-niti	Drži	Večinoma drži
Sem duša vsake družbe.	☐	☐	☐	☐	☐
Med ljudmi se počutim sproščeno.	☐	☐	☐	☐	☐
V šoli se pomenkujem s sovrstniki in ostalimi.	☐	☐	☐	☐	☐
V navzočnosti neznanih oseb sem molčeč/-a.	☐	☐	☐	☐	☐
Nerad/-a pritegnem pozornost nase.	☐	☐	☐	☐	☐
Sem redkobeseden/-a.	☐	☐	☐	☐	☐
Pogovore večinoma načenjajam jaz.	☐	☐	☐	☐	☐
Imam malo povedati.	☐	☐	☐	☐	☐
Ne moti me, če sem v središču pozornosti.	☐	☐	☐	☐	☐
Zadržujem se v ozadju.	☐	☐	☐	☐	☐

Q14 – Na lestvici od 1 (sploh ni pomembno) do 5 (zelo pomembno) oceni, v kolikšni meri ti pomenijo spodaj naštetih prednosti foruma.

	1	2	3	4	5
Anonimnost	☐	☐	☐	☐	☐
Strokovnost odgovorov	☐	☐	☐	☐	☐
Preglednost foruma	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikacija s strokovnimi svetovalci	☐	☐	☐	☐	☐
Komunikacija s sovrstniki	☐	☐	☐	☐	☐
Drugo:	☐	☐	☐	☐	☐

XSPOL – Spol:

- moški
- ženski

Q15 – Prosim, izberi leto rojstva.

- 1994 ali prej
- 1995
- 1996
- 1997
- 1998
- 1999
- 2000
- 2001
- 2002
- 2003
- 2004 ali kasneje

Q16 – V kateri regiji prebivaš?

- Pomurska regija
- Podravska regija
- Koroška regija
- Savinjska regija
- Zasavska regija
- Spodnjeposavska regija
- Jugovzhodna regija
- Osrednjeslovenska regija
- Gorenjska regija
- Notranjsko - kraška regija
- Goriška regija
- Obalno-kraška regija

Q17 – Katero šolo si obiskoval/a v letošnjem šolskem letu (2013/2014)?

- Osnovno šolo
- Gimnazijo
- Srednjo strokovno ali poklicno šolo
- Višjo strokovno šolo
- Visoko strokovno šolo, fakulteto ali akademijo oz. katerokoli drugo višjo stopnjo
- Nisem bil/-a vključen/-a v noben izobraževalni program

Priloga B: Izpisi iz SPSS-a

Opis vzorca

---

spol

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	moški	13	13,0	19,1	19,1
	ženski	55	55,0	80,9	100,0
	Total	68	68,0	100,0	
Missing	-3	32	32,0		
Total		100	100,0		

starost

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	18 let ali več	21	21,0	30,9	30,9
	15-17 let	33	33,0	48,5	79,4
	manj kot 15 let	14	14,0	20,6	100,0
	Total	68	68,0	100,0	
Missing	System	32	32,0		
Total		100	100,0		

vel_naselja

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	vaško	29	29,0	50,0	50,0
	primestno	14	14,0	24,1	74,1
	mestno	15	15,0	25,9	100,0
	Total	58	58,0	100,0	
Missing	System	42	42,0		
Total		100	100,0		

katero šolo obiskuješ v letošnjem šolskem letu

		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	osnovno šolo	22	22,0	32,4	32,4
	gimnazijo	24	24,0	35,3	67,6
	srednjo strokovno ali poklicno šolo	16	16,0	23,5	91,2
	višjo strokovno šolo	1	1,0	1,5	92,6
	visoko strokovno šolo, fakulteto ali akademijo oz. katerokoli drugi višjo stopnjo	4	4,0	5,9	98,5
	nisem bil/a vključen/a v noben izobraževalni program	1	1,0	1,5	100,0
	Total	68	68,0	100,0	
	Missing	-3	32	32,0	
Total		100	100,0		

Pogostost obiskovanja foruma

---

pogobisk		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
Valid	vsaj enkrat na dan	15	15	15	15
	vsaj enkrat na teden	23	23	23	38
	vsaj enkrat na 14 dni	20	20	20	58
	vsaj enkrat na mesec	11	11	11	69
	manj kot enkrat na mesec	19	19	19	88
	tokrat sem jo obiskal/a prvič	12	12	12	100
	Total	100	100	100	

Razlogi za aktivnost na forumu

Table 1			
		Count	Column N %
zaradi občutka osamljenosti	1	18	20,00%
zaradi občutka povezanosti	1	9	10,00%
zaradi nizke samozavesti	1	19	21,10%
zaradi nesprejemanja v družbi	1	14	15,60%
zaradi iskanja tolažbe	1	22	24,40%
zaradi radovednosti	1	49	54,40%
Drugo	1	26	28,90%

Pomembnost vsebin za pridružitve k forumu

Table 1				
		Count	Column N %	Mean
telesno zdravje in telo	sploh ni pomembno	3	4,10%	
	Nepomembno	3	4,10%	
	niti-niti	15	20,30%	
	Pomembno	27	36,50%	
	zelo pomembno	26	35,10%	
	Total	74	100,00%	3,9
spolnost in spolno zdravje	sploh ni pomembno	7	9,50%	
	Nepomembno	7	9,50%	
	niti-niti	11	14,90%	
	Pomembno	24	32,40%	
	zelo pomembno	25	33,80%	
	Total	74	100,00%	3,7
družinski odnosi	sploh ni pomembno	17	23,00%	
	Nepomembno	7	9,50%	
	niti-niti	16	21,60%	
	Pomembno	19	25,70%	
	zelo pomembno	15	20,30%	
	Total	74	100,00%	3,1
družbeni odnosi	sploh ni pomembno	8	10,80%	
	Nepomembno	6	8,10%	
	niti-niti	15	20,30%	
	Pomembno	28	37,80%	
	zelo pomembno	17	23,00%	
	Total	74	100,00%	3,5
droge in zasvojenost	sploh ni pomembno	6	8,20%	
	Nepomembno	8	11,00%	
	niti-niti	14	19,20%	
	Pomembno	15	20,50%	
	zelo pomembno	30	41,10%	
	Total	73	100,00%	3,8
problemi povezani s šolo	sploh ni pomembno	37	49,30%	
	Nepomembno	11	14,70%	
	niti-niti	9	12,00%	
	Pomembno	10	13,30%	
	zelo pomembno	8	10,70%	
	Total	75	100,00%	2,2
drugo	sploh ni pomembno	16	21,60%	
	Nepomembno	9	12,20%	
	niti-niti	14	18,90%	
	Pomembno	18	24,30%	
	zelo pomembno	17	23,00%	
	Total	74	100,00%	3,1

Zadovoljstvo z odgovorom

---

zadovodg		Frequency	Percent	Valid Percent	Cumulative Percent
	niti-niti	2	2	4	4
Valid	zadovoljen/na	31	31	62	66
	zelo zadovoljen/na	17	17	34	100
	Total	50	50	100	
	-3	23	23		
Missing	-2	27	27		
	Total	50	50		
Total		100	100		

Pričakovana pomoč na forumu

Table 1		Count	Column N %
da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili	1	22	30,10%
da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete	1	66	90,40%
želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci	1	6	8,20%
drugo	1	2	2,70%

Prejeta pomoč na forumu

Table 1		Count	Column N %
udeleženci so me razumeli in potolažili	1	20	27,80%
dobil/a sem koristne informacije in nasvete	1	56	77,80%
z nekaterimi udeleženci sem se srečal/a v živo	1	1	1,40%
drugo	1	9	0,125

Ocena pomembnosti posameznih prednosti foruma

Table 1				
		Count	Column N %	Mean
anonimnost	sploh ni pomembno	3	4,20%	
	nepomembno	0	0,00%	
	niti-niti	1	1,40%	
	pomembno	8	11,10%	
	zelo pomembno	60	83,30%	
	Total	72	100,00%	4,7
strokovnost odgovorov	sploh ni pomembno	1	1,40%	
	nepomembno	0	0,00%	
	niti-niti	6	8,50%	
	pomembno	15	21,10%	
	zelo pomembno	49	69,00%	
	Total	71	100,00%	4,6
preglednost foruma	sploh ni pomembno	1	1,40%	
	nepomembno	2	2,80%	
	niti-niti	8	11,30%	
	pomembno	21	29,60%	
	zelo pomembno	39	54,90%	
	Total	71	100,00%	4,3
komunikacija s strokovnimi svetovalci	sploh ni pomembno	1	1,40%	
	nepomembno	1	1,40%	
	niti-niti	2	2,80%	
	pomembno	22	31,00%	
	zelo pomembno	45	63,40%	
	Total	71	100,00%	4,5
komunikacija s sovrstniki	sploh ni pomembno	2	2,80%	
	nepomembno	3	4,20%	
	niti-niti	14	19,70%	
	pomembno	22	31,00%	
	zelo pomembno	30	42,30%	
	Total	71	100,00%	4,1
drugo	sploh ni pomembno	2	11,80%	
	nepomembno	0	0,00%	
	niti-niti	3	17,60%	
	pomembno	2	11,80%	
	zelo pomembno	10	58,80%	
	Total	17	100,00%	4,1

Osebe, pri katerih iščejo pomoč

Table 1			
		Count	Column N %
pri mami	1	32	44,40%
pri očetu	1	4	5,60%
pri sestri ali bratu	1	8	11,10%
pri prijatelju ali prijateljici	1	39	54,20%
pri partnerju/partnerici	1	8	11,10%
pri organizaciji	1	3	4,20%
pri svetovalcu (npr. zdravniku)	1	11	15,30%
drugo	1	13	18,06%

Vrsta pomoči

Table 1		Count	Column N %
pogovor in razumevanje	1	48	67,60%
konkreten nasvet	1	40	56,30%
samo druženje (v smislu, da se zamotim in ne mislim na problem)	1	17	23,90%
drugo	1	2	2,80%

Ocena osebnostnih lastnosti

Table 1		Count	Column N %	Mean
ko se pogovarjam z ljudmi, dobim občutek, da sem povezan/a z neko večjo celoto	sploh ne drži	2	2,90%	
	ne drži	12	17,40%	
	niti-niti	15	21,70%	
	drži	29	42,00%	
	večinoma drži	11	15,90%	
	Total	69	100,00%	3,5
poznam malo ljudi, ki so mi pripravljene prisluhniti takrat, ko jih potrebujem	sploh ne drži	5	7,40%	
	ne drži	10	14,70%	
	niti-niti	12	17,60%	
	drži	18	26,50%	
	večinoma drži	23	33,80%	
	Total	68	100,00%	3,6
vsak dan imam priložnost spoznavati različne ljudi	sploh ne drži	13	19,10%	
	ne drži	13	19,10%	
	niti-niti	20	29,40%	
	drži	14	20,60%	

	večinoma drži	8	11,80%	
	Total	68	100,00%	2,9
rad/a se pogovarjam z ljudmi, ki o določeni stvari vedo več kot jaz	sploh ne drži	2	2,90%	
	ne drži	2	2,90%	
	niti-niti	10	14,70%	
	drži	26	38,20%	
	večinoma drži	28	41,20%	
	Total	68	100,00%	4,1

Table 1		Count	Column N %	Mean
sem duša vsake družbe	sploh ne drži	13	19,70%	
	ne drži	11	16,70%	
	niti-niti	23	34,80%	
	drži	16	24,20%	
	večinoma drži	3	4,50%	
	Total	66	100,00%	2,8
med ljudmi se počutim sproščeno	sploh ne drži	6	9,10%	
	ne drži	9	13,60%	
	niti-niti	23	34,80%	
	drži	16	24,20%	
	večinoma drži	12	18,20%	
	Total	66	100,00%	3,3
v šoli se pomenjkujem s sovrstniki in ostalimi	sploh ne drži	4	6,00%	
	ne drži	1	1,50%	
	niti-niti	17	25,40%	
	drži	27	40,30%	
	večinoma drži	18	26,90%	
	Total	67	100,00%	3,8
v navzočnosti neznanih oseb sem molčeč/a	sploh ne drži	4	6,00%	
	ne drži	9	13,40%	
	niti-niti	16	23,90%	
	drži	19	28,40%	
	večinoma drži	19	28,40%	
	Total	67	100,00%	3,6
sem redkobeseden/na	sploh ne drži	15	22,40%	
	ne drži	9	13,40%	
	niti-niti	24	35,80%	
	drži	13	19,40%	
	večinoma drži	6	9,00%	
	Total	67	100,00%	2,8
pogovore večinoma načenjaj jaz	sploh ne drži	9	13,60%	
	ne drži	17	25,80%	
	niti-niti	25	37,90%	

	drži	13	19,70%	
	večinoma drži	2	3,00%	
	Total	66	100,00%	2,7
ne moti me, če sem v središču pozornosti	sploh ne drži	11	16,40%	
	ne drži	15	22,40%	
	niti-niti	13	19,40%	
	drži	17	25,40%	
	večinoma drži	11	16,40%	
	Total	67	100,00%	3
zadržujem se v ozadju	sploh ne drži	10	14,90%	
	ne drži	14	20,90%	
	niti-niti	19	28,40%	
	drži	15	22,40%	
	večinoma drži	9	13,40%	
	Total	67	100,00%	3

Korelacija med »izključenostjo« in »pogostostjo obiskovanja foruma«

Correlations

		izkljucenost	pogobisk
izkljucenost	Pearson Correlation	1	,125
	Sig. (2-tailed)		,310
	N	68	68
pogobisk	Pearson Correlation	,125	1
	Sig. (2-tailed)	,310	
	N	68	100

Iskanje emocionalne opore med socialna vključenimi/izključenimi anketiranci

Crosstab

			izkljucenost_new		Total
			socialno izkljuceni	niso socialno izkljuceni	
da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili	0	Count	19	27	46
		% within izkljucenost_new	63,3%	71,1%	67,6%
	1	Count	11	11	22
		% within izkljucenost_new	36,7%	28,9%	32,4%
Total		Count	30	38	68
		% within izkljucenost_new	100,0%	100,0%	100,0%

Chi-Square test za preverjanje značilnih razlik med skupinama

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,456 ^a	1	,499		
Continuity Correction ^b	,172	1	,678		
Likelihood Ratio	,455	1	,500		
Fisher's Exact Test				,604	,338
Linear-by-Linear Association	,450	1	,502		
N of Valid Cases	68				

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 9,71.

b. Computed only for a 2x2 table

Iskanje koristnih informacij, nasvetov med vključenimi/izključenimi anketiranci

da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete ^ izkljucenost_new Crosstabulation

			izkljucenost_new		Total
			socialno izkljuceni	niso socialno izkljuceni	
da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete	0	Count % within izkljucenost_new	4 13,3%	3 7,9%	7 10,3%
	1	Count % within izkljucenost_new	26 86,7%	35 92,1%	61 89,7%
Total		Count % within izkljucenost_new	30 100,0%	38 100,0%	68 100,0%

Chi-Square test za preverjanje značilnih razlik med skupinama

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,537 ^a	1	,464		
Continuity Correction ^b	,110	1	,741		
Likelihood Ratio	,533	1	,465		
Fisher's Exact Test				,691	,367
Linear-by-Linear Association	,529	1	,467		
N of Valid Cases	68				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 3,09.

b. Computed only for a 2x2 table

Korelacija med »vsebino – spolnost in spolno zdravje« in »anonimnostjo foruma«

Correlations

		spolnost in spolno zdravje	anonimnost
spolnost in spolno zdravje	Pearson Correlation	1	,279*
	Sig. (2-tailed)		,019
	N	74	70
anonimnost	Pearson Correlation	,279*	1
	Sig. (2-tailed)	,019	
	N	70	72

*. Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Korelacija med »vsebino – spolnost in spolno zdravje« in »strokovnost odgovorov«

Correlations

		spolnost in spolno zdravje	strokovnost odgovorov
spolnost in spolno zdravje	Pearson Correlation	1	,312**
	Sig. (2-tailed)		,009
	N	74	70
strokovnost odgovorov	Pearson Correlation	,312**	1
	Sig. (2-tailed)	,009	
	N	70	71

** Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

Korelacija med »vsebino – družbeni odnosi« in »komunikacija s sovrstniki«

Correlations

		družbeni odnosi	komunikacija s sovrstniki
družbeni odnosi	Pearson Correlation	1	,160
	Sig. (2-tailed)		,187
	N	74	70
komunikacija s sovrstniki	Pearson Correlation	,160	1
	Sig. (2-tailed)	,187	
	N	70	71

Korelacija med »vsebino – družinski odnosi« in »komunikacija s sovrstniki«

Correlations

		družinski odnosi	komunikacija s sovrstniki
družinski odnosi	Pearson Correlation	1	,179
	Sig. (2-tailed)		,137
	N	74	70
komunikacija s sovrstniki	Pearson Correlation	,179	1
	Sig. (2-tailed)	,137	
	N	70	71

Zadovoljstvo s prejeto podporo glede na vrsto pomoči

Group Statistics

udeleženci so me razumeli in potolažili		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
zadovodg	1	18	4,22	,548	,129
	0	31	4,32	,541	,097

Group Statistics

dobil/a sem koristne informacije in nasvete		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
zadovodg	1	41	4,34	,530	,083
	0	8	4,00	,535	,189

Group Statistics

z nekaterimi udeleženci sem se srečal/a v živo		N	Mean	Std. Deviation	Std. Error Mean
zadovodg	1	1	4,00	.	.
	0	48	4,29	,544	,079

T-test za preverjanje značilnih razlik med dvema neodvisnima vzorcema

Independent Samples Test

		Levene's Test for Equality of Variances		t-test for Equality of Means						
		F	Sig.	t	df	Sig. (2-tailed)	Mean Difference	Std. Error Difference	95% Confidence Interval of the Difference	
									Lower	Upper
zadovodg	Equal variances assumed	5,285	,026	1,666	47	,102	,341	,205	-,071	,754
	Equal variances not assumed			1,655	9,875	,129	,341	,206	-,119	,802

Iskanje emocionalne opore pri posameznikih iz najbližjega kroga

---

pogovor in razumevanje * opora_domaci Crosstabulation

			opora_domaci		Total
			,00	1,00	
pogovor in razumevanje	0	Count	7	16	23
		% within pogovor in razumevanje	30,4%	69,6%	100,0%
	1	Count	7	41	48
		% within pogovor in razumevanje	14,6%	85,4%	100,0%
Total		Count	14	57	71
		% within pogovor in razumevanje	19,7%	80,3%	100,0%

Iskanje emocionalne opore pri tujih ljudeh

---

pogovor in razumevanje * opora_tuji Crosstabulation

			opora_tuji		Total
			,00	1,00	
pogovor in razumevanje	0	Count	19	4	23
		% within pogovor in razumevanje	82,6%	17,4%	100,0%
	1	Count	34	14	48
		% within pogovor in razumevanje	70,8%	29,2%	100,0%
Total		Count	53	18	71
		% within pogovor in razumevanje	74,6%	25,4%	100,0%

Pričakovana opora na forumu glede na spol

---

spol * da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili Crosstabulation

			da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili		Total
			0	1	
spol	moški	Count	10	3	13
		% within spol	76,9%	23,1%	100,0%
	ženski	Count	36	19	55
		% within spol	65,5%	34,5%	100,0%
Total		Count	46	22	68
		% within spol	67,6%	32,4%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,632 ^a	1	,427		
Continuity Correction ^b	,217	1	,642		
Likelihood Ratio	,662	1	,416		
Fisher's Exact Test				,524	,329
Linear-by-Linear Association	,623	1	,430		
N of Valid Cases	68				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 4,21.

b. Computed only for a 2x2 table

Pričakovana opora na forumu glede na spol

---

spol * da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete
Crosstabulation

			da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete		Total
			0	1	
spol	moški	Count	0	13	13
		% within spol	0,0%	100,0%	100,0%
	ženski	Count	7	48	55
		% within spol	12,7%	87,3%	100,0%
Total		Count	7	61	68
		% within spol	10,3%	89,7%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	1,844 ^a	1	,174	,331	,209
Continuity Correction ^b	,724	1	,395		
Likelihood Ratio	3,155	1	,076		
Fisher's Exact Test					
Linear-by-Linear Association	1,817	1	,178		
N of Valid Cases	68				

a. 1 cells (25,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,34.

b. Computed only for a 2x2 table

Pričakovana opora na forumu glede na spol

---

spol * želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci Crosstabulation

			želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci		Total
			0	1	
spol	moški	Count	12	1	13
		% within spol	92,3%	7,7%	100,0%
	ženski	Count	50	5	55
		% within spol	90,9%	9,1%	100,0%
Total		Count	62	6	68
		% within spol	91,2%	8,8%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,026 ^a	1	,873		
Continuity Correction ^b	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,026	1	,871		
Fisher's Exact Test				1,000	,678
Linear-by-Linear Association	,025	1	,874		
N of Valid Cases	68				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,15.

b. Computed only for a 2x2 table

Pričakovana opora na forumu glede na starost

---

starost * da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili Crosstabulation

			da bodo udeleženci sočustvovali z mano, me razumeli in me potolažili		Total
			0	1	
starost	18 let ali več	Count	14	7	21
		% within starost	66,7%	33,3%	100,0%
	manj kot 18 let	Count	32	15	47
		% within starost	68,1%	31,9%	100,0%
Total		Count	46	22	68
		% within starost	67,6%	32,4%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,013 ^a	1	,908		
Continuity Correction ^b	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,013	1	,908		
Fisher's Exact Test				1,000	,560
Linear-by-Linear Association	,013	1	,909		
N of Valid Cases	68				

a. 0 cells (0,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 6,79.

b. Computed only for a 2x2 table

Pričakovana opora na forumu glede na starost

---

starost * da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete
Crosstabulation

			da bom iz komentarjev razbral/a koristne informacije in nasvete		Total
			0	1	
starost	18 let ali več	Count	4	17	21
		% within starost	19,0%	81,0%	100,0%
	manj kot 18 let	Count	3	44	47
		% within starost	6,4%	93,6%	100,0%
Total		Count	7	61	68
		% within starost	10,3%	89,7%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	2,521 ^a	1	,112		
Continuity Correction ^b	1,336	1	,248		
Likelihood Ratio	2,320	1	,128		
Fisher's Exact Test				,190	,126
Linear-by-Linear Association	2,484	1	,115		
N of Valid Cases	68				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 2,16.

b. Computed only for a 2x2 table

Pričakovana opora na forumu glede na starost

---

starost * želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci Crosstabulation

			želim si srečanja v živo z nekaterimi udeleženci		Total
			0	1	
starost	18 let ali več	Count	19	2	21
		% within starost	90,5%	9,5%	100,0%
	manj kot 18 let	Count	43	4	47
		% within starost	91,5%	8,5%	100,0%
Total		Count	62	6	68
		% within starost	91,2%	8,8%	100,0%

Chi-Square testi za preverjanje značilnih razlik med skupinama

---

Chi-Square Tests

	Value	df	Asymp. Sig. (2-sided)	Exact Sig. (2-sided)	Exact Sig. (1-sided)
Pearson Chi-Square	,019 ^a	1	,892		
Continuity Correction ^b	,000	1	1,000		
Likelihood Ratio	,018	1	,892		
Fisher's Exact Test				1,000	,608
Linear-by-Linear Association	,018	1	,893		
N of Valid Cases	68				

a. 2 cells (50,0%) have expected count less than 5. The minimum expected count is 1,85.

b. Computed only for a 2x2 table